

อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
ปีการศึกษา 2545

สารนิพนธ์
ของ
จินตภา พุทธิศิริรังษี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

343.246

จ 4830

ร.3

อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

ของ

จินตภา พุทธิศิริรังษี

14 ส.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
พฤษภาคม 2546

จ 224816

จินตภา พุทธรังษี. (2546). อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการ อินทราชัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปีการศึกษา 2545. สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยข้อมูลนักเรียนของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. ศึกษาสภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 207 คน (สาขาวิชาการบัญชี 34 คน สาขาวิชาการขาย 76 คน สาขาวิชาการเลขานุการ 31 คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 40 คน และสาขาวิชาทวิภาคี ค้าปลีก 26 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามปลายปิด-ปลายเปิด และแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพภาพ

สภาพภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 แยกพิจารณาแต่ละปัจจัยดังนี้

สภาพภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 18 ปี มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 1 - 2 คน

สภาพภาพปัจจัยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีรายได้รวมกันต่อเดือนของผู้ปกครองต่ำกว่า 15,000 บาท และนักเรียนยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ส่วนรายได้ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คือมากกว่า 7,500 บาท นอกจากนี้นักเรียนมีความเห็นว่าการเล่าเรียนในปัจจุบันไม่เหมาะสม ผู้ปกครองของนักเรียนมีการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษา และมีสภาพการอยู่ร่วมกัน นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.00 - 2.49 โดยมีอาชีพที่คาด

หวังเมื่อจบการศึกษาคือ อาชีพพนักงาน/ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิทยาลัยและเห็นด้วยในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2. ความสัมพันธ์

ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ จำนวนพี่น้องในครอบครัว) ไม่มีความสัมพันธ์กับ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ที่มีความสัมพันธ์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้แก่ ความคาดหวังในรายได้และความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รวมทั้งทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยและที่มีต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ที่ไม่มีความสัมพันธ์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้แก่ ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รายได้ของผู้ปกครอง ความคาดหวังในรายได้เมื่อจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

DEMAND FOR HIGHER VOCATIONAL EDUCATION BY LOWER
VOCATIONAL STUDENTS OF INTRACHAI COMMERCIAL COLLEGE
IN THE ACADEMIC 2002

AN ABSTRACT
BY
MRS. JINTAPA BUDDHASIRIRUNGSEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University

May 2003

Jintapa Buddhasirirungsee. (2003). *Demand for Higher Vocational Education by Lower Vocational students of Intrachai Commercial College in The academic year 2002*. Master's project. M.Econ. (Economics of Education). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University.
Advisor : Assoc. Prof. Dr.Tumrong Udompijitkul.

This research had got the data from students of Intrachai Commercial College in the academic year 2002 and the purposes were to investigate the personal and social - economic factors status of Lower Vocational students and the personal and social - economic factors related to demand for Higher Vocational Education by Lower Vocational students.

The sample of the group study came from 207 Lower Vocational students (34 in Accounting, 76 in Marketing, 31 in Secretarial, 40 in Business Computer and 26 in Dual Vocational Training Department. (DVT).

The instruments for collecting data were the questionnaires with closed - opened questions and the rating scale questions.

The statistics for analyzing the data were Percentage , arithmetic mean, standard deviation and Chi - square test.

The result of the research revealed that :

1. Status

The personal factors Status and social - economic factors of students of Lower Vocational students were described below the personal factors consisted of most of students were females, the average age was 18 years, they had 1 - 2 brothers and sisters, the social - economic Factors consisted of most of the parents' careers were tradings and private enterprises (entrepreneur), parents' total income were lower than 15,000 baht, there were no data about the students' income after finishing Lower Vocational Education, the expected income after finishing High Vocational Education were higher than 7,500 baht, the tuition fee was unreasonable, parents' highest education were primary level, parents' were staying together, the Grade Points Average was between 2.00 - 2.49, working in private companies was their expected jobs, they have positive attitudes for their college and for further study to Higher Vocational Education.

2. Relation

The personal factors (sex, age, family size) had shown statistically significant differences at 0.05 on non relation to demand for Higher Vocational Education.

The social - economic factors that had shown statistically significant differences at 0.05 on relation to demand for Higher Vocational Education after finishing were :
the expectations for income and jobs, the attitudes for their college and for further study.

The social - economic factors that had shown statistically significant differences at 0.05 on non relation to demand for Higher Vocational Education after finishing were :

the tuition fee for furthered study, the parents' income, the expected income after finishing Lower Vocational Education, the highest education of the parents, the marriage status and the Grade Points Average (GPA).

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)

กรรมการ

(อาจารย์ ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่...8...เดือน...พฤษภาคม.....พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม และอาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ รวมทั้งข้อคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้การวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย(นางนงพรรณ ดอนขวา) คุณชาญชัย โตวิวัฒน์ และอาจารย์กุศล แก้วพิพัฒน์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งทำให้การวิจัยดำเนินไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย (นางนงพรรณ ดอนขวา) ในความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยพร้อมกับอนุญาตในการแจกแบบสอบถาม และอาจารย์ของวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัยที่กรุณาให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี อันเป็นผลให้งานวิจัยดำเนินการได้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์สมิตดา รอดแจ้ง อาจารย์กุศล แก้วพิพัฒน์ พี่ ๆ ที่คอยให้กำลังใจ และความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาในการทำสารนิพนธ์ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ น้อง ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

และสุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์วศินวุฒิ พุทธศิริรังษี นายณภสินธุ์ พุทธศิริรังษี นางสาวกรรณิการ์ มณีวรรณ สามี่ ลูก และน้องสาว ที่คอยให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมีความอดทน อดกลั้น จนสามารถจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณของ บิดามารดา ครูอาจารย์ ที่ให้กำลังใจและถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนได้รับความสำเร็จในที่สุด

จินตภา พุทธศิริรังษี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	
ข้อมูลของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย.....	10
ข้อมูลของนักเรียนนักศึกษา.....	11
การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย.....	12
เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์และความต้องการในการศึกษา	15
ทฤษฎีการศึกษาและอุปสงค์การศึกษา	17
ทฤษฎีอุปสงค์ต่อเนื่อง.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สังเขปความมุ่งหมายของการวิจัย.....	74
สังเขปกลุ่มตัวอย่าง.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	82
 บรรณานุกรม.....	 85
 ภาคผนวก.....	 89
 ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	 109

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1. แผนรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และจำนวนนักศึกษา ที่ได้รับไว้ ของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2542-2545.....	3
2. จำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	36
3. การแปลความหมายทัศนคติตามช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย.....	40
4. ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล.....	42
5. สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้วยค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	43
6. ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานภาพด้านปัจจัยเศรษฐกิจและด้านสังคม.....	44
7. ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย.....	48
8. ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติที่มีต่อการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย.....	51
9. ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยด้วยค่าเฉลี่ย.....	56
10. ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545 ด้วยค่าเฉลี่ย.....	57
11. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	58
12. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	59
13. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียนกับ อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	60
14. แสดงความสัมพันธ์ของค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	61
15. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครอง กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	62

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	แสดงความสัมพันธ์ของรายได้ของผู้ปกครอง กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	63
17	แสดงความสัมพันธ์ของรายได้ต่อเดือนที่คาดหวังของนักเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	64
18	แสดงความสัมพันธ์ของรายได้ต่อเดือนที่คาดหวังของนักเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	65
19	แสดงความสัมพันธ์ของระดับการศึกษาของผู้ปกครอง กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	66
20	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	67
21	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	68
22	แสดงความสัมพันธ์ของความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	69
23	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	70
24	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	71
25	ปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย.....	72
26	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย.....	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงตัวแปรต้น และตัวแปรตาม.....	6
2 อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาเอกชน.....	20
3 อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของตลาด.....	21
4 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรายได้ ของประชาชน.....	24
5 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงใน อัตราค่าเล่าเรียน.....	25

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้น ต้องมีการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การปกครอง และการศึกษา โดยเฉพาะด้านการศึกษาถือว่าเป็นพื้นฐานของการ พัฒนาในด้านต่าง ๆ เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคล หรือทรัพยากร มนุษย์ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณ เพราะการศึกษาเป็นการเสริมสร้าง พัฒนากำลังคนในด้านความคิด ทักษะ ประสบการณ์ และทัศนคติ สามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และ พัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า เป็นไปในแนวทางที่มุ่งหวัง สังคมใดก็ตามหากคนในสังคมขาด การพัฒนาให้มีคุณภาพแล้ว แม้จะมีทรัพยากรก็ยากที่จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ได้ ดังทฤษฎีของ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ที่ว่า กฎเกณฑ์สำคัญในการพัฒนาประเทศคือ การศึกษา ถ้าหากว่ามนุษย์เราส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษา ความคิดความอ่านและผลิตภาพจะสูงขึ้นได้อย่างไร ถ้าเราไม่พัฒนาคน ก็พัฒนาประเทศไม่ได้ (วิทยากร เชียงกูล. 2535 : 17; อ้างอิงจาก สัมภาษณ์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ชัยพฤกษ์ ฉบับนักศึกษา ประชาชน 8 สิงหาคม 2512) ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน คือ ความสำเร็จในการพัฒนา โดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างจาก สังคมเกษตรมาเป็นประเทศอุตสาหกรรมพัฒนาของประเทศเยอรมัน โดยเน้นความก้าวหน้า ทางเทคนิค ความเกี่ยวพันระหว่างวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม และการวิจัยพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ จนทำให้ประเทศเยอรมันเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และเป็นระบบทุนนิยมที่เจริญที่สุด ในยุโรป (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. 2536)

กรณีประเทศไทย ในยุคโลกาภิวัตน์ เศรษฐกิจของประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ระดับ นานาชาติ และต้องแข่งขันในเวทีโลกทุกขณะ โครงสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศได้เปลี่ยนแปลง ไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการที่ทันสมัย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาคนให้มีศักยภาพ และ เพิ่มขีดความสามารถให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ประเด็นปัญหาหลักที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่ขณะนี้ คือการพัฒนาคนยังไม่สามารถ สนับสนุนให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในขณะที่ความได้เปรียบ ทางทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยได้ลดน้อยถอยลงเรื่อย ๆ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) คาดว่ายังมีแรงงานด้อยทักษะฝีมือที่มีงานทำไม่เต็ม ที่ในภาคเกษตรกรรม มีความจำเป็นต้องได้รับการยกระดับทักษะฝีมือให้สอดคล้องกับโครงสร้าง การผลิตภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรมที่ถูกเปลี่ยนไปสู่ความทันสมัยจำนวนมาก ดังที่

Lester Thurow นักเศรษฐศาสตร์ แห่ง MIT กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 จะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านอุตสาหกรรมที่เคยอาศัยทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources-based industry) ไปเป็นยุคที่ต้องอาศัยความรู้ (Man-made brainpower industry) ซึ่งต้องอาศัยการศึกษาเพื่อฝึกแรงงานให้มีความรู้ ความคิด และความสามารถเพิ่มขึ้น (ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2543; อ้างอิงมาจาก Thurow.n.d.)

ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาทางอาชีวศึกษา เพราะการศึกษาทางอาชีวศึกษาใช้เวลาในการเรียนไม่มากนัก สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ในเวลารวดเร็ว และไม่กระทบกระเทือนเศรษฐกิจครอบครัวมากนัก มีโอกาสในหน้าที่การงานเพราะมีงานหลายประเภทที่ต้องการผู้ชำนาญพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนทางอาชีวศึกษา

จากภาพรวมของเศรษฐกิจเมื่อพิจารณาโครงสร้างของตลาดแรงงานจะพบว่า แรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ เช่น ลูกจ้างเอกชน ธุรกิจส่วนตัว หัตถอุตสาหกรรม ขนส่ง บริการ และพาณิชย์ ล้วนแต่เป็นตลาดแรงงานที่มีความต้องการแรงงานที่มีการศึกษาระดับกลางทั้งสิ้น และในประเภทงานสำนักงาน เช่น งานเลขานุการ งานบัญชี งานการเงิน งานด้านคอมพิวเตอร์ งานด้านการโรงแรม การท่องเที่ยว ตลอดจนงานในด้านการตลาดล้วนเป็นงานประเภทที่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ด้านบริการธุรกิจและพาณิชย์กรรม ซึ่งจำเป็นต้องเพิ่มขีดความสามารถในแรงงาน โดยการให้การศึกษากับผู้ใช้งานเหล่านี้สูงขึ้น สามารถนำไปใช้ควบคุมเครื่องมือ เครื่องจักร และคอมพิวเตอร์ ซึ่งนำมาใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน รวมถึงความสามารถในการบริการด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว

จะเห็นได้ว่า การศึกษาเพียงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จึงยังไม่เป็นการเพียงพอ การเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อีก 2 ปี จะช่วยในการเสริมสร้างความรู้ และทักษะ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ในปัจจุบัน และอนาคต การศึกษาทางการอาชีวศึกษาแต่เดิมเมื่อนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว จะทำการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยตรง แต่ในปัจจุบันได้มีการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีรูปแบบการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น โอกาสในการเลือกที่จะศึกษาต่อมีมากขึ้น จึงเป็นสาเหตุให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงลดลงอย่างเห็นได้ชัด จากข้อมูลแผนการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ซึ่งเป็นวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้การศึกษาด้านพาณิชย์ และธุรกิจ มีเป้าหมายเพื่อให้ความรู้ ฝึกทักษะ และเสริมสร้างประสบการณ์ เพื่อช่วยสร้างความสำเร็จในอาชีพ ได้ทำการสอนทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. สาขาพณิชยกรรม) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส. บริหารธุรกิจ)

ตาราง 1 แผนการรับนักศึกษาระดับ ปวส. และจำนวนนักศึกษาที่มาสมัคร และรับไว้
ของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2542 – 2545

ปีการศึกษา	ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ			
	แผนรับนักศึกษา	จำนวนนักศึกษา ที่มาสมัครและ รับไว้	จำนวนนักศึกษา ที่รับไว้ (%)	จำนวนนักศึกษา ไม่เป็นไปตาม แผนรับ (%)
2542	420	402	95.71	4.29
2543	440	388	88.18	11.82
2544	720	488	67.77	32.23
2545	520	318	61.15	38.85

ที่มา : วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย, รายงานข้อมูลประจำปีการศึกษา 2544 ฝ่ายวางแผนและ
พัฒนาการศึกษา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่าจำนวนนักศึกษาที่มาสมัครศึกษาต่อในวิทยาลัย
พณิชยการอินทราชัย และรับไว้ไม่เต็มตามแผนรับ ในปีการศึกษา 2542 – 2545 มีจำนวนเพิ่ม
ขึ้นเรื่อย ๆ จากร้อยละ 4.29, 11.82, 32.23 และ 38.85 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความ
ต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้ลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งเป็น
ปัญหาของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย รวมทั้งเป็นปัญหาของวิทยาลัยพณิชยการในสังกัด
ของกรมอาชีวศึกษา ในการที่จำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าศึกษา
ต่อในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่เต็มตามจำนวนที่สถานศึกษาได้วางแผน
การรับไว้ในแต่ละปี ทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรทางการศึกษาไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดใน
การใช้ทรัพยากร นับเป็นความสูญเสียเปล่าในการจัดการศึกษาของรัฐ เนื่องจากวิทยาลัยพณิชยการ
อินทราชัย และวิทยาลัยพณิชยการอื่นได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนทางการศึกษา
ทุกปี และมีวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาอย่างเพียงพอ จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัย จึงมีความ
สนใจศึกษาว่าปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นตัวกำหนด อุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
ปีการศึกษา 2545

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคมกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและแก้ปัญหาความสูญเปล่าทางการศึกษา
2. ใช้เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 รวม 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย สาขาวิชาเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาทวิภาคี (การค้าปลีก) รอบปกติ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 447 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาทวิภาคี (การค้าปลีก) รอบปกติ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ได้มาจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 207 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้ศึกษาตัวแปรดังต่อไปนี้
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล
 - เพศ
 - จำนวนพี่น้องในครอบครัว

2.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

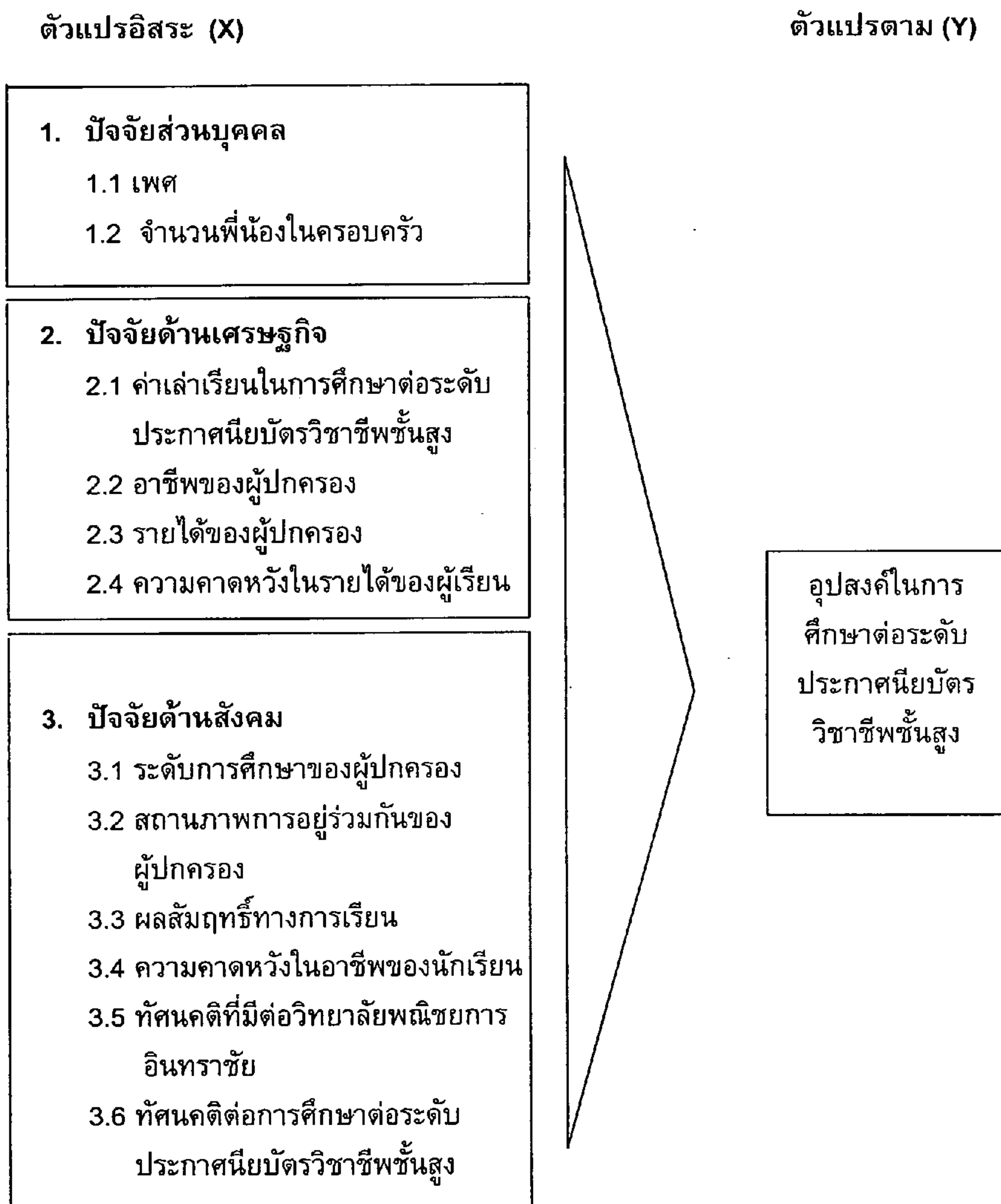
- ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
- อาชีพผู้ปกครอง
- รายได้ของผู้ปกครอง
- ความคาดหวังในรายได้ของผู้เรียน

2.1.3 ปัจจัยด้านสังคม

- ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
- สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ความคาดหวังอาชีพของนักเรียน
- ทักษะที่มีต่อพณิชยการอินทราชัย
- ทักษะต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2.2 ตัวแปรตาม คือ อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชา

ชีพชั้นสูง

ภาพประกอบ 1 : แสดงตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ใช้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ปัจจัยที่นำมากำหนดสมมติฐานในการศึกษา คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคม โดยแยกเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ จำนวนพี่น้องในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจได้แก่ ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และมีความคาดหวังในรายได้ของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทศนคติต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ทศนคติต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และสถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อุปสงค์ในการศึกษาต่อ หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง ตัวแปรที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
3. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2545
4. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้อุปการะนักเรียน
5. ขนาดของครอบครัว หมายถึง จำนวนบุตรรวมบิดา มารดา หรือบุตรบุญธรรมรวมกันในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขนาดของ ครอบครัว เป็น 3 ขนาด ตามจำนวนบุตรดังนี้
 - ครอบครัวขนาดเล็ก หมายถึง ครอบครัวที่มีบุตร 1 - 2 คน
 - ครอบครัวขนาดกลาง หมายถึง ครอบครัวที่มีบุตร 3 - 4 คน
 - ครอบครัวขนาดใหญ่ หมายถึง ครอบครัวที่มีบุตร ตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป
6. ค่าเล่าเรียน หมายถึง ค่าหน่วยกิตและค่าบำรุงการศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่อ 1 ภาคเรียน

7. อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง ชนิดของงานที่ผู้ปกครอง หรือผู้อุปการะของนักเรียน กระทำอยู่เพื่อการดำรงชีพปกติ และเป็นรายได้หลักซึ่งอาจได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินสด เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน หรือเป็นอย่างอื่น โดยแบ่งเป็นอาชีพต่าง ๆ ดังนี้

7.1 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานประจำหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

7.2 ข้าราชการบำนาญ หมายถึง ผู้ที่ปลดเกษียณอายุจากการรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

7.3 พนักงาน/ลูกจ้าง บริษัทห้างร้าน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานเอกชน

7.4 ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานเพื่อให้เกิดการค้าขายเกิดขึ้น อาจเป็นเจ้าของกิจการเอง หรือเป็นคนกลางก็ได้

7.5 เกษตรกรรม/ประมง หมายถึง ผู้ประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทำประมง

7.6 รับจ้าง หมายถึง อาชีพที่ใช้แรงงานหรือให้บริการ รวมทั้งลูกจ้างชั่วคราว ในหน่วยงานต่าง ๆ

7.7 อาชีพอื่น ๆ หมายถึง ประกอบอาชีพอย่างอื่นที่นอกเหนือไปจากที่กำหนดให้เลือก

8. รายได้ผู้ปกครอง หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้จากการทำงานหรือการประกอบอาชีพของผู้ปกครองรวมกันต่อเดือน โดย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน

5,001 - 10,000 บาท/เดือน

10,001 - 15,000 บาท/เดือน

15,001 - 20,000 บาท/เดือน

มากกว่า 20,000 บาท/เดือน

9. ความคาดหวังในรายได้ของผู้เรียน หมายถึง รายได้เมื่อแรกเข้าทำงานหรือ เมื่อได้รับการปรับภายหลังจากการสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

10. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งเป็นระดับต่าง ๆ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และอื่น ๆ

11. สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง หมายถึง สถานภาพการอยู่ร่วมกันของบิดา มารดา หรือของผู้ปกครอง

12. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน โดยถือระดับเกรดเฉลี่ยสะสมขณะกรอกแบบสอบถามเป็นเกณฑ์

12.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.49

12.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00-3.49

12.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง

2.50-2.99

12.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอใช้ หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง

2.00-2.49

12.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ได้เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยได้กำหนดให้สอดคล้องกับเกณฑ์แสดงระดับผลการเรียนตาม "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 พ.ศ. 2542"

13. ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียน การประกอบอาชีพตราที่คาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

14. ทักษะคติ หมายถึง ความโน้มเอียงของจิตใจในทางที่ชอบ เห็นด้วย สนับสนุนต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2545 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

1.2 ข้อมูลนักเรียนนักศึกษา

2. การจัดการศึกษาด้านพาณิชยกรรมของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

3. เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 ความหมาย แนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์ของการศึกษา และความต้องการในการศึกษา

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ 467 หมู่ที่ 4 เขตวังทองหลาง ซึ่งเป็นที่เช่าของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เดิมเป็นโรงเรียนช่างโลหะรูปพรรณ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้เช่าที่ดินบริเวณวังกรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย ตำบลปทุมวัน อำเภอปทุมวัน จังหวัดพระนคร จัดสร้างเป็นโรงเรียนอาชีพแห่งแรก คือโรงเรียนช่างเย็บหนัง ซึ่งต่อมาได้ย้ายไปอยู่ที่ถนนราชดำเนิน จึงเหลือเพียงโรงเรียนช่างโลหะเพียงอย่างเดียว เมื่อเกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา จึงย้ายโรงเรียนช่างโลหะรูปพรรณไปอยู่ที่อำเภอสามพันหวงศ์ โดยใช้ชื่อใหม่ว่า "โรงเรียนโลหะเอี่ยมละออ" และเมื่อสงครามสงบลงโรงเรียนช่างโลหะรูปพรรณได้ย้ายกลับมาวังเพชรบูรณ์อินทราชัยตามเดิม และเปิดสอนในระดับ ปวช. พร้อมกับเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "โรงเรียนการช่างอินทราชัย" ตามสรวอยพระนามของเจ้าของวังซึ่งประทานให้

ในปีพ.ศ. 2521 โรงเรียนได้เปิดทำการสอนวิชาชีพหลายสาขาวิชาและเปิดสอนถึงระดับปวส. จึงได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น "วิทยาลัยเทคนิคอินทราชัย" และเพื่อลดความแออัดใน

กรุงเทพมหานคร กรมอาชีวศึกษา ได้ย้ายวิทยาลัยเทคนิคอินทราชัย ไปอยู่ยังทุ่งสีกัน เขตดอนเมือง และเปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง ส่วนวิทยาลัยเทคนิคอินทราชัยเดิม เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยอินทราชัย และเปิดสอนในระดับ ปวท. (ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค) ด้านบริหารธุรกิจ ตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นมา โดยเปิดสอนในระดับ ปวท. จำนวน 4 สาขา คือ สาขาการบัญชี การตลาด การเงินการธนาคาร และวิชาการเลขานุการ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2525 ทางสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มีความประสงค์จะปรับปรุงที่ดินบริเวณวังเพชรบูรณ์ให้เป็นศูนย์การค้าที่ทันสมัย จึงขอให้กรมอาชีวศึกษาย้ายวิทยาลัยอินทราชัยออกไปอยู่ ณ ที่ดินแห่งใหม่ ซึ่งเป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ซอยรามคำแหง 39 (ซอยวัดเทพศิลา) เขตบางกะปิ ในเนื้อที่ 10 ไร่เศษ

ในปีการศึกษา 2532 ได้เปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และได้เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในปีการศึกษา 2535 และได้ยกเลิกการเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ในปีการศึกษา 2537

การเปิดการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในระยะต้นได้ดำเนินการเปิดสอนในสาขาวิชาการบัญชี การตลาด การเลขานุการ และต่อมาได้มีการเปิดสอนเพิ่มเติมในสาขาวิชาการเงินการธนาคาร คอมพิวเตอร์ และอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ในปีการศึกษา 2538 ปัจจุบันวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย มีข้าราชการครู จำนวน 55 คน ข้าราชการพลเรือน จำนวน 2 คน ครูพิเศษสอน 20 คน ลูกจ้างประจำ 12 คน ลูกจ้างชั่วคราว 22 คน โดยมีนักเรียน นักศึกษา ประมาณ 2,397 คน วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย มีอาคารทั้งสิ้น 3 หลัง คือ อาคาร 4 ชั้น จำนวน 1 หลัง อาคารเอนกประสงค์ 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง และอาคารปฏิบัติสำนักงาน 6 ชั้น จำนวน 1 หลัง

1.2 ข้อมูลนักเรียนนักศึกษา

สภาพสังคมของนักเรียนนักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสหศึกษา มีทั้งนักเรียน นักศึกษา ชายและหญิง โดยมีจำนวนนักเรียน นักศึกษาชาย จำนวน 441 คน นักเรียน นักศึกษาหญิง จำนวน 1,956 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,397 คน ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาประมาณร้อยละ 28 นับถือศาสนาอิสลาม ที่เหลือประมาณร้อยละ 2 นับถือศาสนาอื่น ๆ

การปกครองนักเรียนนักศึกษา เป็นงานของฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ซึ่งงานปกครองนักเรียนนักศึกษา จะเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา โดยใช้เกณฑ์คะแนนพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาเป็นตัวชี้วัดในการตัดสินความประพฤติเกี่ยวกับการผิดระเบียบวินัยของวิทยาลัย ซึ่งคะแนนที่ถูกตัดส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการผิดระเบียบด้านการแต่งกาย รองลงมาคือ ด้านการมาเรียนสายไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมเข้าแถวใน ภาคเช้า ส่วนเรื่องอื่น ๆ เช่น การทะเลาะวิวาท การเล่นการพนัน ชู้สาว มีเพียงเล็กน้อย

หากนักเรียนนักศึกษาถูกตัดคะแนนความประพฤติถึง 30 คะแนน จะถูกเชิญผู้ปกครองทำทัณฑ์บน ถ้าคะแนนความประพฤติที่ถูกตัดเกิน 30 คะแนน จะเข้าคณะกรรมการงานปกครองเพื่อพิจารณาโทษในชั้นให้พักการเรียน ให้ออก และไล่ออกในที่สุด ตามลำดับ

ส่วนการจัดระเบียบสังคมภายในวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย เพื่อให้นักเรียน นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมอันพึงประสงค์ตามนโยบายของสถานศึกษาคนดีศรีอาชีวะ ทางวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยได้มอบหมายให้งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม โครงการผู้นำชุมชนของสถานศึกษา โครงการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด โครงการแม่ไก่เพื่อต่อต้านยาเสพติด โครงการสำคัญที่เกี่ยวกับศาสนา โครงการประกวดมารยาทไทย เป็นต้น นอกจากนี้งานกิจกรรมยังมีโครงการอื่นที่เป็นการเสริมสร้างสุขภาพพลานามัย และสร้างความสามัคคีให้เกิดในหมู่นักเรียนนักศึกษา เช่น โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา โครงการจัดประชุมสัมมนาวิชาการขององค์การวิชาชีพนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย เป็นต้น

สภาพเศรษฐกิจ (จากตารางที่ 1 ในภาคผนวก) เฉพาะนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรของงานวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 447 คน จะเห็นได้ว่า อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 64.43 มีอาชีพรับจ้าง รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 17.90 ส่วนอาชีพรับราชการ เกษตรกร พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 7.61, 3.80, 3.80 และ 1.79 ตามลำดับ และรายได้ของผู้ปกครองส่วนใหญ่ (จากตารางที่ 2 ภาคผนวก) มีรายได้ต่ำกว่า 150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 88.60 และร้อยละ 9.40 มีรายได้อยู่ระหว่าง 150,000 - 300,000 บาท ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 300,000 บาท มีเพียงร้อยละ 2.0 เท่านั้น

นับว่าวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยแห่งนี้เป็นสถานศึกษาที่มีศักยภาพเพียงพอพร้อมที่จะผลิตบุคลากรสายบริหารธุรกิจระดับปฏิบัติการเพื่อสนองความต้องการของสถานประกอบการของภาครัฐ และภาคเอกชนต่อไปในอนาคต

2. การจัดการศึกษาด้านพาณิชยกรรมของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้การศึกษาด้านการพาณิชยและธุรกิจ เพื่อให้นักศึกษาเตรียมตัวออกไปเป็นผู้ประกอบการที่ดีในอนาคตของวงการธุรกิจการค้า และอุตสาหกรรม โดยอยู่ในความควบคุมของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการการศึกษาด้านพาณิชยกรรม ไว้ดังนี้

1. ให้ความรู้ทางด้านพาณิชยการและธุรกิจ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถออกไปประกอบอาชีพในวงการธุรกิจการค้าต่าง ๆ ได้

2. ฝึกทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อช่วยสร้างความสำเร็จในอาชีพ

3. พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักผิดชอบต่อหน้าที่ และสังคม ตลอดจนสำนึกในจรรยาวิชาชีพ

4. อบรมให้มีความคิดริเริ่ม รู้จักแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล พัฒนางานนิสัยที่ดีในด้านการทำงาน

5. อบรมให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อนุรักษ์ไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมไทย

เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายดังกล่าว วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย จึงจัดการศึกษาทั้งในห้องเรียน และการศึกษานอกสถานที่ นอกเหนือจากนี้ยังให้การฝึกอบรมโดยจัดกิจกรรมทางด้านชมรมต่าง ๆ และกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของวิทยาลัย ฯ

ระดับการศึกษา

วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ยึดหลักปรัชญาการศึกษาที่สร้างโอกาสให้นักศึกษา ได้พัฒนาความสามารถ ความถนัดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยให้การศึกษาเป็นไปเพื่อชีวิต และสังคม การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย จึงแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ วิทยาลัย ฯ รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ม. 3, ม.ศ. 3 หรือเทียบเท่า) เข้ามาศึกษาต่อในสาขาพณิชยการ หลักสูตร 3 ปี เมื่อนักศึกษาเรียนครบหลักสูตรชั้นปีที่ 1 แล้วจะเลือกเรียนวิชาตามความถนัดในชั้นปีที่ 2 โดยแยกเป็นกลุ่ม ๆ คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขาย กลุ่มวิชาเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และปัจจุบันได้มีการดำเนินการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาธุรกิจค้าปลีก ในหลักสูตรทวิภาคี เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับนี้แล้ว จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับนี้สามารถออกไปประกอบอาชีพตามบริษัท ห้างร้าน ธนาคาร โรงงานอุตสาหกรรม องค์การรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยสามารถทำงานด้านบัญชี การขายสินค้า การเป็นเลขานุการ นักคอมพิวเตอร์ ในระดับต้นได้ หรือจะศึกษาต่อในระดับ ปวส. อีก 2 ปี หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่น สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของทั้งภาครัฐบาล และภาคเอกชน อีก 4 ปี

ในปีการศึกษา 2545 กรมอาชีวศึกษา ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2540 เป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ โดยมีรายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545

แบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมดังนี้

1. หมวดวิชาสามัญ
2. หมวดวิชาชีพ
 - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน
 - 2.2 วิชาชีพเฉพาะ
 - 2.3 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ
3. หมวดวิชาเลือกเสรี

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ สำหรับนักเรียน นักศึกษา ประกอบด้วย การฝึกงาน โครงการ และโครงการวิชาชีพ

2. การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ รับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม และ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) โดยต้องผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษา ต่อเป็นระยะเวลา 2 ปี ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หากออกไปประกอบอาชีพสามารถจะทำงานในบริษัท ห้างร้าน องค์การรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล ซึ่งจะได้รับเงินเดือนสูงกว่าระดับ ปวช. และมีการปฏิบัติงานในระดับที่ยากขึ้น หากจะศึกษาต่อระดับปริญญาตรีก็สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อคณะบริหาร ธุรกิจในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา แบบต่อเนื่อง 2 ปี ประกอบด้วย สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัยทั้งของรัฐบาลและเอกชน โดยมีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

วิทยาลัยพาณิชยกรรมอินทราชัย ได้ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงจำนวน 6 สาขาวิชา โดยแบ่งออกเป็น

1. สาขาวิชาการตลาด
2. สาขาวิชาการบัญชี
3. สาขาวิชาการเลขานุการ
4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
5. สาขาวิชาการเงินการธนาคาร
6. สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ปัจจุบันกรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก แบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นอีก 1 สาขาวิชา

โดยมีลักษณะโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน
2. หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น
 - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน
 - 2.2 วิชาชีพเฉพาะ
 - 2.3 วิชาชีพเลือก
 - 2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และนอกจากนี้นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาต้องผ่านการฝึกงาน การทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา หรือทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต และต้องมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 4 ภาคเรียนไม่ต่ำกว่า 2.00 จึงจะสำเร็จการศึกษาได้

3. เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์และความต้องการในการศึกษา

ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2543 : 2) ได้ให้ความหมายของอุปสงค์ของการศึกษา หมายถึง ความต้องการของผู้เรียนที่จะพัฒนาคุณภาพของตนเองตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือ ความต้องการของสังคมที่จะพัฒนาคุณภาพของประชาชนตามเป้าหมายที่วางไว้

มาสโลว์ (Maslow. 1970 : 80 – 92) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนอง หรือมีความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นย่อมแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีก ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูง ที่เรียกว่า ลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นสูงก็จะตามมา ลำดับขั้นของความต้องการของมาสโลว์ แบ่งออกเป็น 5 ขั้น คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการปัจจัยสี่
2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความปลอดภัย และมีความมั่นคงทางฐานะเศรษฐกิจ และงานอาชีพ

3. ความต้องการด้านสังคม และความเป็นเจ้าของ (Social and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และรู้สึกว่าคุณเป็น ส่วนหนึ่งของสังคม มีความต้องการเพื่อน เช่น การเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรหรือสมาคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการมีเกียรติยศ มีฐานะ ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ (Self Actualization or Self Realization Needs) ความต้องการนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการ ให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้

ความต้องการทั้ง 5 ประการ ขั้นต้นของ มาสโลว์ เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด โดยความต้องการทางด้านร่างกายเป็นความต้องการพื้นฐานขั้นแรกสำหรับความต้องการขั้นต่อไป

โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 91; อ้างอิงจาก Knowles. 1970) ได้เสนอแนวคิด เกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ โดยแบ่งประเภทความต้องการออกเป็น 6 ประเภทคือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของความต้องการซึ่งตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self Actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Need for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับป้องกันตนเอง ความต้องการด้านความ ปลอดภัย ทางด้านร่างกาย ถ้าหากความต้องการ ความมั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Need for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคงเขาต้องเผชิญภัย และการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องาน ประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้น เมื่อความต้องการเรื่องนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความ ว้าวุ่นใจ จนเกิดอาการทางพฤติกรรม เหนื่อยอ่อน ความต้องได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้ง แนวความคิดใหม่ ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Need for Affection) ทุกคนต้องการได้ ความรัก รวมทั้งการได้รับผลสำเร็จในบางครั้งก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้อาจจะ เรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ความ ร่าเริง ความเศร้าโศกถ้าไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจาก กลุ่ม หรือลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกที่ว่า ตัวเองมีคุณค่าได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ความต้องการด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคมเป็นชุมชน สถาบันต่าง ๆ สามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์จะทำหน้าที่สนับสนุนความต้องการทางการศึกษาโดยจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลได้เรียนรู้

สุโท เจริญสุข (2520 : 20) กล่าวว่า ตามหลักพัฒนาการของมนุษย์ มนุษย์มีความต้องการ 4 อย่าง คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย
2. ความต้องการทางอารมณ์
3. ความต้องการทางสังคม
4. ความต้องการทางสติปัญญา

หรือทางหลักศาสนาพุทธ คนเราต้องการทางโลกธรรมที่อารมณ์ชอบ 4 อย่าง คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข

นิวัฒน์ กัลยาพฤกษ์ (2522 : 12) กล่าวว่า ความต้องการของวัยรุ่นที่นอกเหนือจากการเรียนเพื่อให้มีความรู้ระดับตนให้ได้ว่า เป็นผู้มีการศึกษา และวัฒนธรรมแล้ว วัยรุ่นยังมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะ ความรู้ และทัศนคติเพื่อประกอบอาชีพที่เหมาะสม และเป็นผู้ผลิตที่ดีมีประโยชน์เศรษฐกิจของชาติ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ความต้องการหรืออุปสงค์ของบุคคลมีองค์ประกอบใหญ่ ๆ 2 ประการคือ องค์ประกอบตัวบุคคล ได้แก่ สติปัญญา เป้าหมาย แรงจูงใจ การรับรู้ และการคาดการณ์ล่วงหน้า กับองค์ประกอบแวดล้อมอื่น ๆ

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.2.1 ทฤษฎีการศึกษา

พิชญ์สินี ชมภูคำ (2542:10) ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาว่า นักเศรษฐศาสตร์หลายท่านเห็นว่า การศึกษาเป็นการลงทุน เช่น อัลเฟรด มาร์แชล กล่าวว่า การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าสูงกว่าการลงทุนชนิดอื่นเมื่อลงทุนไปแล้วผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุน การศึกษา ได้แก่

(1) กำลังคน (Man Power) หมายถึง การศึกษาจะช่วยสร้างกำลังคนในด้านต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของประเทศชาติทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

(2) ทักษะความรู้ (Skill and Knowledge) หมายถึง เครื่องมือที่จะช่วยให้บุคคลสามารถทำหน้าที่ทางเศรษฐกิจได้ดีขึ้น

(3) วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง การสร้างวัฒนธรรมที่มีคุณภาพสูงให้แก่อสังคม เป็นการส่งเสริมและปรับปรุงวัฒนธรรมเดิมให้ดีขึ้นและลดสิ่งที่บั่นทอนความเจริญของสังคมให้น้อยลง

(4) ความเจริญทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) หมายถึง การเพิ่มผลผลิตของประชาชาติโดยรวม

3.2.2 ทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา (Demand for Education)

ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2543 : 2-3) ได้กล่าวถึงทฤษฎีอุปสงค์ของการศึกษาไว้ว่า เมื่ออุปสงค์ของการศึกษาเป็นความต้องการของบุคคล หรือสังคมที่หวังจะเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ในวิชาการด้านต่าง ๆ เพื่อประกอบอาชีพ และเพื่อเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลอื่นและสังคมทั่วไป นี่คือนิสัยใจ หรือปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา แต่สิ่งจูงใจอีกประการ คือ ความอยากรู้ (Curiosity) ก็ไปศึกษา หรือเรียนเพื่อสนองความอยากรู้ ไม่ได้หวังจะนำไปใช้ประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้นอุปสงค์ของการศึกษาจึงแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

(1) อุปสงค์ของการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การศึกษาจึงเป็นการลงทุน (Investment) เพื่อผลิตประชากรที่เรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital) เป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง

(2) อุปสงค์ของการศึกษาเพื่อตอบสนองความอยากรู้ของผู้เรียน การศึกษาจึงเป็นการบริโภค (Consumption) เพื่อตอบสนองความอยาก การศึกษาจึงเหมือนกับสินค้าเพื่อการบริโภค (Consumption Goods) เป็นอุปสงค์ปกติ (Demand) คือ อยากรู้ ได้เรียน และทำให้รู้ความอยากก็หมดไป เหมือนอยากดื่มน้ำได้ดื่มความอยากก็หมดไป

สาเหตุที่เกิดอุปสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อจะได้มีความรู้ และความสามารถไปใช้ในการประกอบอาชีพเพราะ การศึกษาจะทำให้มีงานทำตามที่เราเรียนมา ยิ่งเรียนมากรายได้จะเพิ่มตาม เช่น ประเทศไทย จบการศึกษาภาคบังคับทำงานได้ค่าตอบแทนตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จบอนุปริญญา ปริญญาตรี เงินเดือนจะสูงขึ้นตามลำดับ เป็น 5,740 บาท และ 6,360 บาท ตามลำดับถ้ารับราชการ หากไปทำงานเอกชนขึ้นเงินเดือนจะสูงขึ้นมากกว่า โดยอิงฐานเงินเดือนราชการ สำหรับสังคมจากผลการศึกษาของ F.H.Harbison หรือ L. Thurow ก็สรุปได้เหมือนกันว่าเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีที่สุด

2. ร่วมกิจกรรมทางสังคม การเป็นนักเรียนนักศึกษา นั้นมีเวลาและเป็นที่ยอมรับว่ามีความเป็นกลาง จึงทำให้มีโอกาสทำกิจกรรมทางสังคม หรือเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ทั้งภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา เป็นการฝึกประสบการณ์ทั้งด้านความเป็นคนเก่ง และเป็นคนดี เพื่อสร้างประชาสังคม

3. ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถานศึกษามีภาระฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้กับผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมและความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มผลผลิตทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

4. ความเป็นสากล ทั้งด้านเครือข่ายของความรู้ (Knowledge Networks) เครือข่ายของอาชีพ (Occupation Networks) การศึกษาตอบสนองความต้องการส่วนนี้ได้ และก่อให้เกิดความร่วมมือและสมานฉันท์อันนำไปสู่สันติ

5. การยอมรับของสังคม ผู้มีการศึกษาได้รับการยกย่องและเกียรติจากสังคม ผู้ปกครองจึงส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกในความรับผิดชอบเข้ารับการศึกษาตามค่านิยมและรายได้ในบางอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร ทำให้ความต้องการศึกษาในสาขาเหล่านั้นสูงมาก หรือส่งเสริมให้เรียนตามประเพณี หรือกฎหมายการศึกษา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและไม่ผิดกฎหมาย

6. เตรียมกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

7. สร้างความสามารถเพื่อการแข่งขันของประเทศ

8. เตรียมความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานทางสังคม (Social Infrastructure)

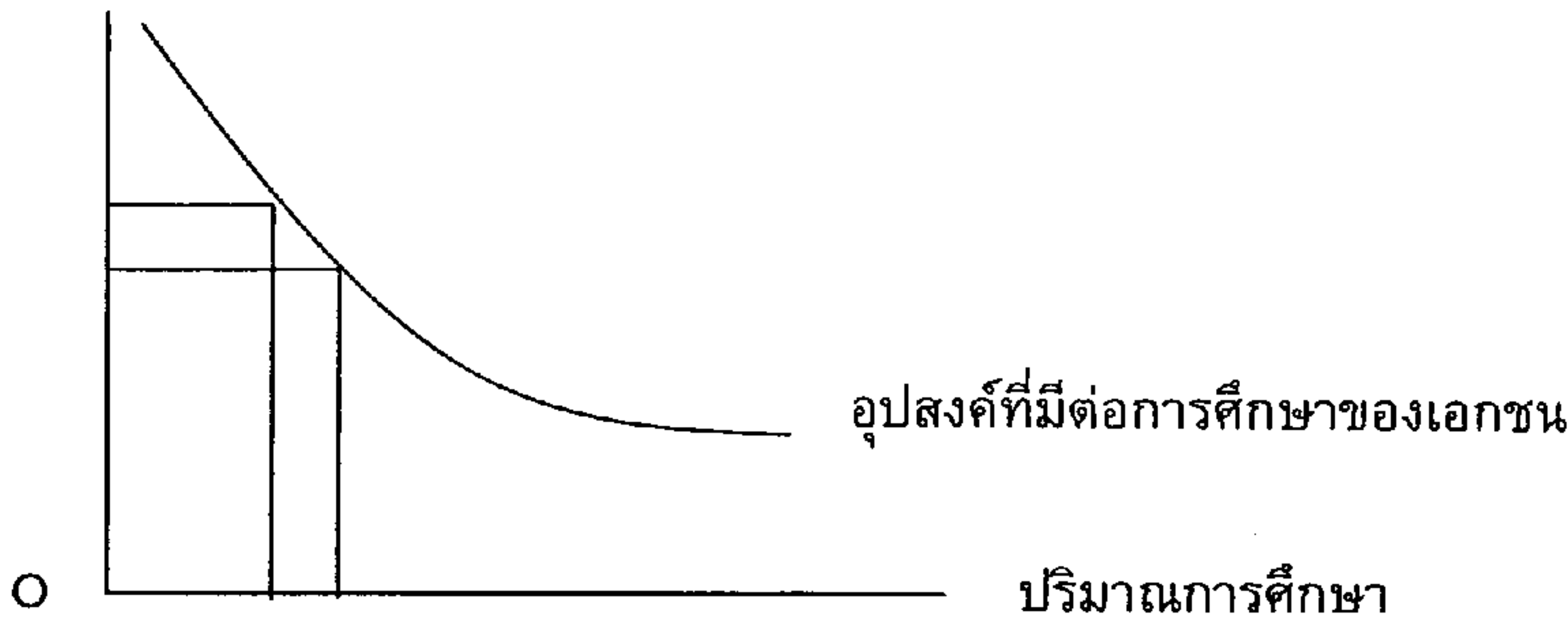
9. สร้างช่องทางโอกาส (Opportunity) แก่ผู้มีการศึกษา

10. การศึกษาส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มผลผลิตไม่ว่าจะมองแรงงานในฐานะปัจจัยในการผลิต หรือผู้มีทักษะในการผลิต หรือทั้งสองอย่าง

สรุปได้ว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุปสงค์ของการศึกษานั้น เป็นสาเหตุมาจากความต้องการของบุคคล (Individual Demand) และความต้องการของสังคม (Social Demand) ดังได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นปริมาณหรือจำนวนความต้องการที่เข้ารับการศึกษา หรืออุปสงค์ของการศึกษาจะมากหรือน้อยแค่ไหนจะถูกกำหนดโดยปัจจัยต่าง ๆ ที่ทั้งที่วัดปริมาณได้ และบอกระดับความต้องการได้ (Quantity and Quality)

นวลทิพย์ ควกุล (2527 : 36-39) ได้อธิบายเส้นอุปสงค์ที่มีผลต่อการศึกษาของเอกชน และของสังคมในการพิจารณาอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของแต่ละคนจะพิจารณาจาก 1) ผลตอบแทนของการศึกษา และ 2) อัตราดอกเบี้ยซึ่งสะท้อนถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสของการนำเงินมาลงทุนทำการศึกษา จากสองส่วนนี้สามารถนำไปหาอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของเอกชนได้ตามภาพประกอบ 2

$$P = R_b/R_c = \text{ราคาการศึกษา}$$

ภาพประกอบ 2 อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารองเอกชน

R_b คือ อัตราดอกเบี้ย หรืออัตราผลตอบแทนสูงสุดจากการลงทุนทางอื่น

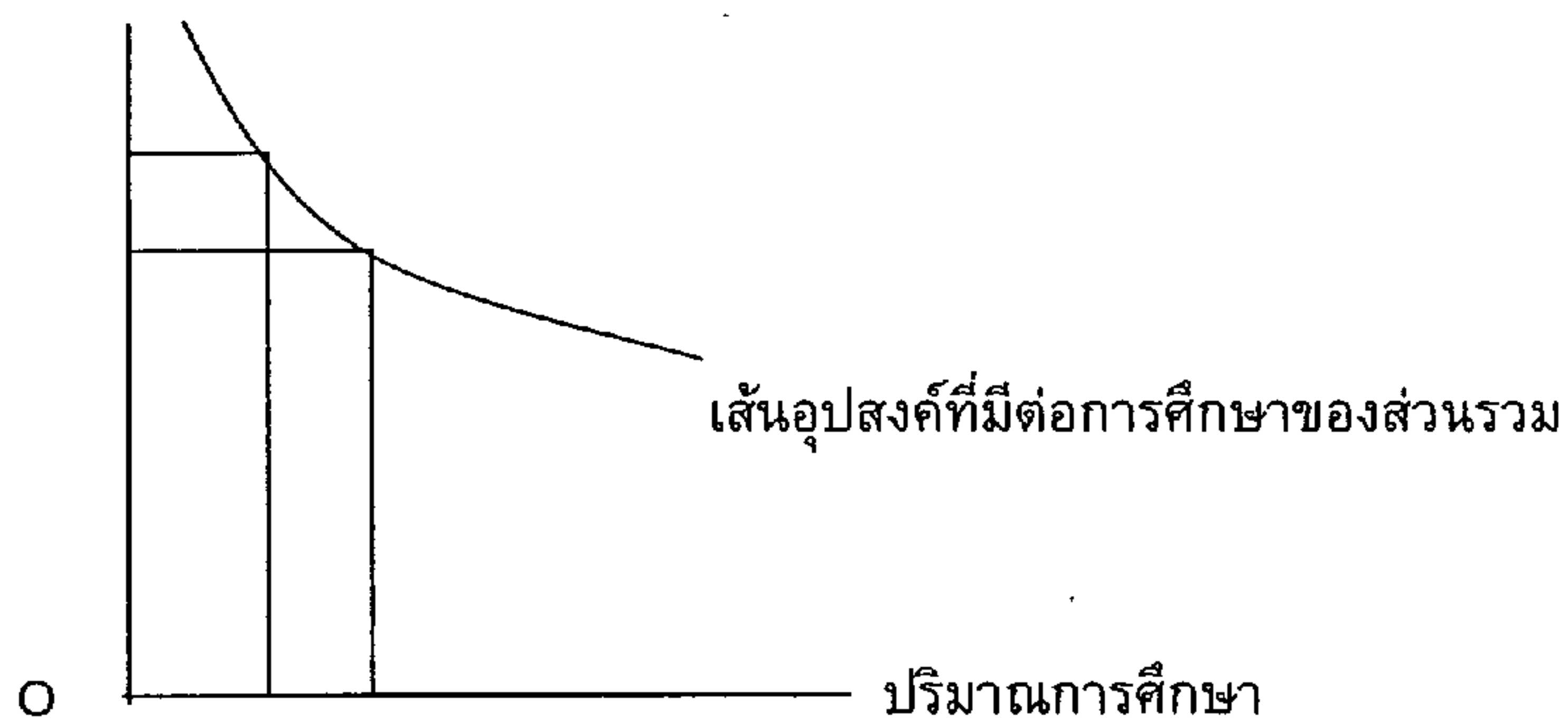
R_c คืออัตราผลตอบแทนทางการศึกษา

R_b/R_c คือ ราคาของการศึกษา (Price of Education)

ถ้าผลตอบแทนจากการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มสูงขึ้น ราคาการศึกษาก็จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย เป็นผลให้ความต้องการการศึกษาลดต่ำลง แต่ถ้าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลลดต่ำลง ราคาการศึกษา ก็จะลดลง ทำให้ความต้องการการศึกษามีเพิ่มสูงขึ้น เพราะฉะนั้นเส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาก็จะเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวาดังเช่น เส้นอุปสงค์ที่มีต่อราคาของสินค้าโดยทั่วไป เส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาในความเป็นจริง อาจไม่ได้ลาดจากซ้ายมาขวาดังรูปที่ 2 ทั้งนี้ด้วยเหตุผล 2 ประการ ประการแรก การศึกษามีลักษณะเหมือนสินค้าที่ต้องบริโภคทั้งจำนวน (Lumpy Commodity) เพราะเมื่อตัดสินใจลงทุนทำการศึกษาลงแล้ว ก็มักจะต้องเรียนให้จบการศึกษาแต่ละระดับ เช่น ตัดสินใจเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมี 3 ปี แสดงให้เห็นว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่แบ่งแยกไม่ได้ (Indivisibility) เมื่อเป็นดังนี้เส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารองเอกชนของแต่ละบุคคลจึงน่าที่จะเป็นแบบขั้นบันได (Step Function) มากกว่าที่จะเป็นเส้นลาดเอียงจากซ้ายมาขวา (Smooth Function) ประการที่สอง เส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาก็จะลาดเอียงจากซ้ายมาขวาดังรูปที่ 2 ได้ก็ต่อเมื่อผลตอบแทนที่ได้จากการศึกษาเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง (Diminishing Returns) ตามทฤษฎีหากผลผลิตที่ได้เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ชนิด ชนิดหนึ่งเป็นปัจจัยผันแปร อีกชนิดหนึ่งเป็นปัจจัยคงที่แล้ว การผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่สามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยคงที่ได้ จะทำให้ผลได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ทำนองเดียวกันถ้าถือว่ามนุษย์หรือบุคคลที่ทำการศึกษาคือปัจจัยคงที่ และการศึกษาเป็นปัจจัยผันแปร การใส่การศึกษาเข้าไปในตัวผู้ที่ทำการศึกษามากขึ้นๆ ความสามารถของคนๆ นั้นในการรับรู้ (Absorb Knowledge) ซึ่งมีอยู่จำกัด (คงที่) จะทำให้ผลได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง นอกจากนี้การทำการศึกษาเพิ่มขึ้นจะทำให้ต้นทุนค่าเสียโอกาสเพิ่มสูงขึ้น ผลตอบแทนที่ได้รับจากการศึกษา

จึงเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง อย่างไรก็ตามจากหลักฐานความเป็นจริงที่ปรากฏออกมา ผลตอบแทนไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงเสมอไป ยกตัวอย่างเช่น ในอินเดีย ผลตอบแทนหน่วยสุดท้าย (Marginal Rates of Return) ที่เอกชนได้รับจากการเรียนเพิ่มขึ้นที่ละขั้นจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง แต่ผลตอบแทนหน่วยสุดท้ายในเม็กซิโก และในสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีแนวโน้มการลดลงของผลได้เหมือนในอินเดีย ตรงกันข้ามถ้าผลตอบแทนหน่วยสุดท้ายจากการเรียนเพิ่มขึ้นที่ละขั้นไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง เส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาาก็จะไม่ใช้เส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวา สำหรับอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของตลาดจะเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวาหรือไม่ขึ้นอยู่กับอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของเอกชนแต่ละคน กล่าวคือถ้าอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของเอกชนเป็นเส้นที่ลาดลงจากซ้ายมาขวา อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของตลาดซึ่งได้จากการรวมอุปสงค์ของเอกชนเข้าด้วยกัน ก็ควรเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวาด้วย ดังแสดงในภาพประกอบ 3

$$P = r/i = \text{ราคาการศึกษา}$$

ภาพประกอบ 3 อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของตลาด

- r คือ อัตราผลตอบแทนสูงสุดจากการลงทุนทางอื่นที่ไม่ใช่ทางการศึกษา
- i คือ อัตราผลตอบแทนทางการศึกษา
- r/i คือ ราคาของการศึกษา

ถ้าอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาลดต่ำลงราคาการศึกษาจะสูงขึ้น พร้อมทั้งดึงให้ปริมาณความต้องการการศึกษาลดลง แต่ถ้าอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น ราคาการศึกษาจะลดต่ำลง และความต้องการการศึกษาก็จะเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามเส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของตลาดจะไม่ใช้เส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวา ถ้าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ข้อสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับการหาเส้นอุปสงค์ของตลาดคือ เส้นอุปสงค์ของตลาดไม่อาจกระทำได้ง่าย ทั้งนี้เนื่องจาก ณ ระดับการศึกษาหนึ่ง ๆ เช่น อัตราผลตอบแทนการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อัตราผลตอบแทนทางการศึกษาของบุคคลแต่ละคน

ไม่เท่ากัน ของบุคคลบางคนอาจเท่ากับร้อยละ 18 แต่อัตราผลตอบแทนบางคนอาจเท่ากับ ร้อยละ 12 เมื่อเป็นเช่นนี้การรวมอัตราผลตอบแทนของทุกคนเข้าด้วยกันจึงทำได้ค่อนข้างยาก

บุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531:158-160) ได้อธิบายอุปสงค์สำหรับบริการการศึกษา (Demand for Education Service) ของบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีลักษณะต่างจากอุปสงค์สินค้าทั่ว ๆ ไป ด้วยเหตุผลอย่างน้อย 5 ประการ

1. การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษ ที่ไม่สร้างเฉพาะความพึงพอใจให้กับบุคคล หากเป็นการลงทุนเพื่อผลตอบแทนไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอีกด้วยในอนาคต แม้ผู้เรียนจะไม่เปิดเผยว่า เขาต้องการเข้ารับการการศึกษา เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือเพื่อผลตอบแทนดังกล่าวก็ตาม เพราะการศึกษาย่อมเป็นการเพิ่มโอกาสให้เขามีเพื่อนฝูง และรู้จักคุ้นเคยกับบุคคลวงกว้างต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง อย่างน้อยก็ทำให้เขาเป็นผู้ยอมรับนับถือของบุคคลในสังคม และเป็นการโฆษณาเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของตน ดังนั้น อุปสงค์สำหรับการศึกษา จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุนแฝงอยู่ด้วย

2. การศึกษาแม้จะเป็นสินค้าบริโภค (Consumer Goods) ชนิดหนึ่ง แต่สินค้าดังกล่าวจะแตกต่างจากสินค้าชนิดอื่น ๆ คือ จะไม่หมดสิ้นไปเมื่อได้รับการบริโภค ตรงกันข้ามยิ่งมีการบริโภค ก็ยิ่งทำให้สินค้าทางการศึกษามีมากขึ้น เว้นแต่ผู้บริโภคจะวิปริต หรือผิดปกติวิสัย จากบุคคลธรรมดาสามัญเท่านั้น

3. การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษที่ไม่อาจจะนับมาเป็นปริมาณได้แน่นอนเหมือนสินค้าชนิดอื่น ซึ่งอาจมีหน่วยนับเป็นกิโลกรัม ลิตร ตัว ลูก เล่ม หลัง ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าทางการศึกษา ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น โรงเรียน หรือมหาวิทยาลัยย่อมประกอบด้วย ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต - นักศึกษา อุปกรณ์การเรียน การสอน และอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม เราอาจนับปริมาณทางการศึกษาออกมาในรูปใดรูปหนึ่ง เช่น จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียน จำนวนที่นั่งเรียน จำนวนโรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย ฯลฯ โดยอนุโลมก็ได้

4. ในการบริโภคสินค้าและบริการทั่ว ๆ ไป ผู้บริโภคจะเป็นผู้ตัดสินใจและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ เองทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการเลือกประเภทสินค้า จำนวน และแหล่งที่จะซื้อ แต่สำหรับสินค้าทางการศึกษา ผู้บริโภคส่วนใหญ่คือ นักเรียน ไม่ค่อยมีอิสระในการตัดสินใจ และวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวมากนัก โดยเฉพาะในเรื่องการเลือกสาขาวิชา และสถาบันการศึกษา บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มักจะทำหน้าที่แทนเป็นส่วนใหญ่ ความจริง ข้อมูลนี้จะปรากฏชัดเจน เมื่อผู้เรียนอยู่ในระดับต้น ๆ โดยเฉพาะระดับอนุบาล ประถม และมัธยมศึกษา

5. ตามปกติอุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการทั่ว ๆ ไป ของบุคคล มักจะเกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในของเขาเอง และเมื่อได้รับสินค้ามาบริโภคแล้ว อุปสงค์นั้นจะหมดสิ้นไป

ปัจจัยกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษา (บุญพุ่ม เสนารักษ์. 2531 : 163-169)

ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ จะมากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เช่น ระดับรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวนประชากร รสนิยม หรือทัศนคติของประชากร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับ นโยบายการศึกษาของรัฐ ฯลฯ เราอาจเขียนให้อยู่ในรูปฟังก์ชัน (Demand Function) ได้ดังนี้

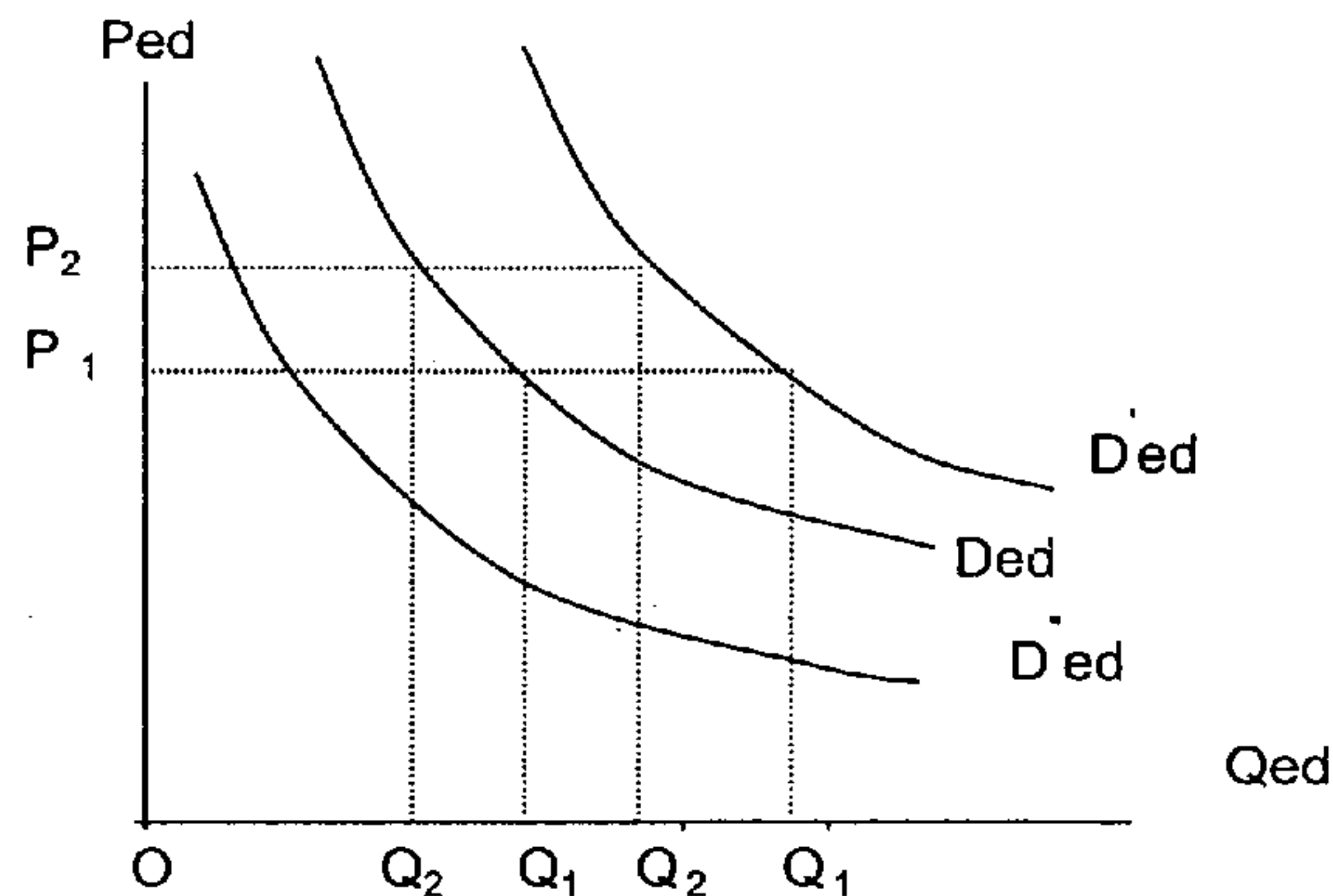
$$Ded = f(M, Ped, Pr, N, U, Ar, O)$$

- เมื่อ Ded แทนอุปสงค์หรือปริมาณการศึกษาสาขาใดสาขาหนึ่งที่บุคคลต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลา และสถานที่หนึ่ง ๆ
- M แทนระดับรายได้ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือของผู้เรียนเอง
- Ped แทนอัตราค่าเล่าเรียน (Education price or school fee)
- Pr แทนราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง (Price of related goods)
- N แทนจำนวนประชากร
- U แทนรสนิยมหรือทัศนคติ (Taste or attitude) ของประชากร
- Ar แทนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Related activities) กับการศึกษา เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องการแรงงานฝีมือ หรือนักวิศวกรรมระดับสูง ฯลฯ
- O แทนปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายศึกษาของรัฐ กฎหมาย กำหนดการศึกษาภาคบังคับ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ

จากฟังก์ชันจะเห็นว่าถ้าปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ในวงเล็บทางขวามือเปลี่ยนแปลงไป โดยจะเปลี่ยนแปลงทีละตัว หรือพร้อมกันก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์ (Ded) เปลี่ยนแปลงไปด้วย เราสามารถพิจารณาอย่างละเอียดได้ดังนี้

1. ระดับรายได้ ตามปกติถ้าไม่คำนึงถึงปัจจัยอื่น หรือสมมติว่าปัจจัยเหล่านี้เปลี่ยนแปลงช้ามากจนถือว่าคงที่ ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับระดับรายได้ของเขาโดยตรง ถ้าประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจะเนื่องมาจากผลของการลดภาษีเงินได้ หรือการเพิ่มอัตราเงินเดือนก็ตาม เขาจะสามารถส่งบุตรหลาน รวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับการศึกษาได้มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแทนได้ด้วยการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาไปทางขวามือของเส้นเดิม (รูปที่ 4) แสดงว่า ณ ทุกๆ ระดับอัตราค่าเล่าเรียน ปริมาณการศึกษาสาขาหนึ่ง ๆ จะมีประชาชนเข้ารับบริการมากขึ้น เช่น ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ สมมติว่าระดับ

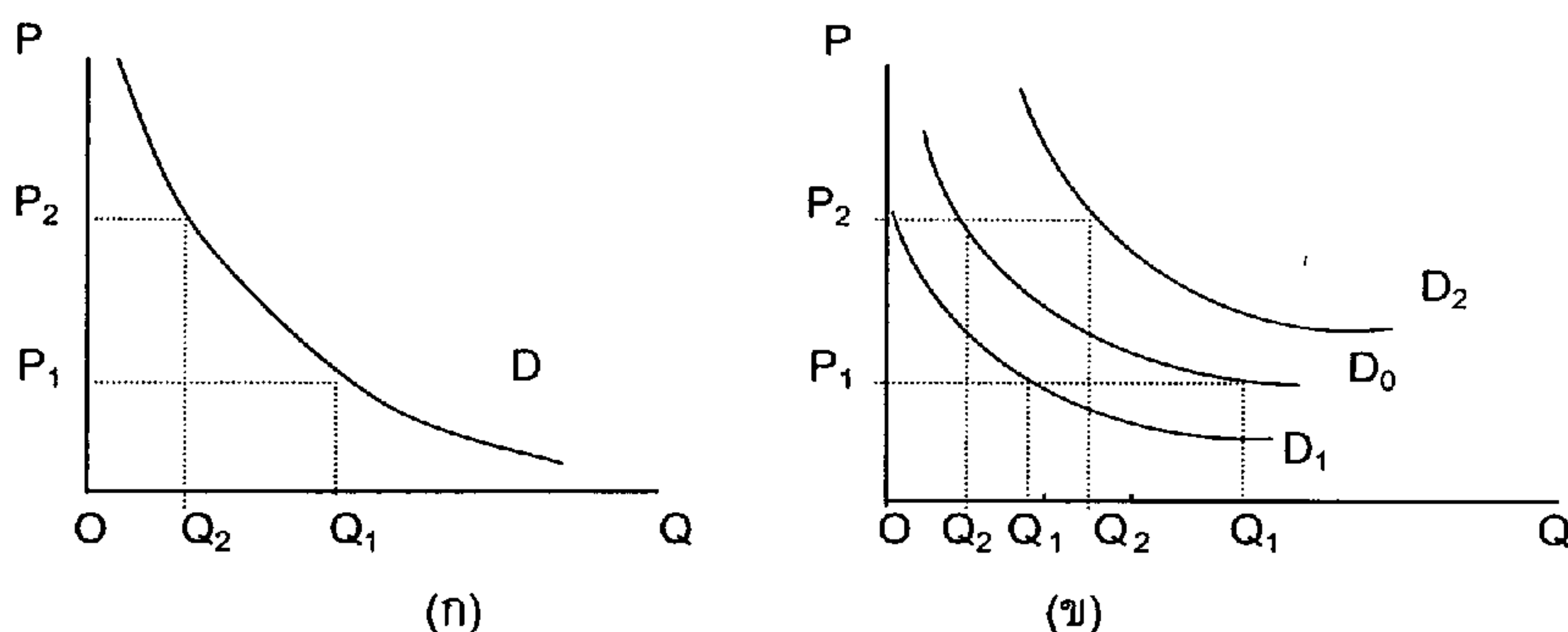
ระดับ อุปสงค์สำหรับการศึกษาระดับหนึ่งของประชาชนแทนด้วยเส้น D_{ed} ที่ระดับอัตราค่าเล่าเรียน OP_1 ปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงในทางสูงขึ้นของรายได้ ตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ D_{ed} จะเลื่อนสูงขึ้นไปเป็น D'_{ed} จะเห็นว่าที่อัตราค่าเล่าเรียน OP_1 แต่เดิมปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 บัดนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ'_1 ทำนองเดียวกันที่อัตราค่าเล่าเรียน OP_2 แต่เดิมปริมาณอุปสงค์เท่ากับ OQ_2 บัดนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ'_2

ภาพประกอบ 4 แสดงการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาระดับหนึ่งเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ของประชาชน

ในทางตรงกันข้าม ถ้าระดับรายได้ของประชาชนลดลง เส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะเลื่อนลงไปในทางซ้ายของเส้นเดิม (D''_{ed}) เราก็สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียวกัน

2. อัตราค่าเล่าเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งต่อการกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชน เช่นเดียวกับระดับรายได้ ในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้นไม่ว่าจะเป็นการศึกษาสาขาใดก็ตาม ขณะที่ปัจจัยอย่างอื่นคงที่หรือเปลี่ยนแปลงช้ามาก อุปสงค์สำหรับการศึกษานั้นก็จะลดลง ตรงกันข้ามถ้าอัตราค่าเล่าเรียนถูกลง อุปสงค์ก็จะมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแสดงได้จากการเลื่อนขึ้นหรือลงของจุดบนเส้นอุปสงค์เส้นเดิม ดังแสดงในภาพประกอบ 5 (ก) โดยตำแหน่งของมันไม่เปลี่ยนแปลง แต่ถ้ามีการคาดคะเน (Expectation) ว่าในอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะสูงขึ้น ผลก็อาจจะทำให้ประชาชนผู้บริโภครีบส่งบุตรหลานของตน รวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับการศึกษามากขึ้นด้วย เพราะถ้าอัตราค่าเล่าเรียน สูงขึ้นจริง ๆ เมื่อถึงเวลาที่คาดเอาไว้ เขาก็อาจไม่สามารถส่งบุตรหลานรวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับ การศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีรายได้จำกัด ตรงกันข้ามถ้ามีการคาดคะเนว่าในอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะถูกลง ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนลดลงตาม (ดูภาพประกอบ 5 (ข)) ความจริงข้อนี้จะปรากฏชัดเจนเมื่อเป็นอุปสงค์สำหรับสินค้าทั่ว ๆ ไป

ภาพประกอบ 5 แสดงการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษานี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราค่าเล่าเรียน

3. ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง อาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ สินค้าประกอบกัน (Complementary Goods) และสินค้าทดแทน (Substitute Goods) ในที่นี้ขอกล่าวเฉพาะสินค้าประกอบกัน ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องก็มีผลทำให้ระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษามีเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน ในกรณีสินค้าประกอบกัน ตัวอย่างเช่น ค่าหนังสือ-อุปกรณ์การเรียน การสอน กับอัตราค่าเล่าเรียน ถ้าหนังสือ-อุปกรณ์การเรียนมีราคาแพงขึ้น ขณะที่ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องคงที่ อัตราค่าเล่าเรียนก็จะสูงตาม ผลที่สุดอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลง ตรงกันข้ามถ้าหนังสือ-อุปกรณ์การเรียนมีราคาถูกลงอัตราค่าเล่าเรียนก็มักจะลดลง และระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะสูงขึ้น ซึ่งจะแสดงได้จากการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ไปทางขวาของเส้นเดิม

4. จำนวนประชากร การเปลี่ยนแปลงในจำนวนประชากรก็เป็นตัวกำหนดระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษา ในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ถ้าประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการอพยพโยกย้ายของประชากร จากแหล่งอื่น หรือจากสาเหตุใดก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษามีสูงขึ้น ซึ่งจะแสดงได้จากการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์จากระดับเดิมขึ้นไปทางขวาตรงกันข้ามถ้าจำนวนประชากรลดลงอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลงตามตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ จะเลื่อนลงไปทางซ้ายของเส้นเดิม

5. รสนิยมหรือทัศนคติของประชาชน การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมหรือทัศนคติของประชาชนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์สำหรับการศึกษา ตามปกติรสนิยมหรือทัศนคติของประชาชนจะเปลี่ยนแปลงไปก็ต่อเมื่อวัยเปลี่ยน ฤดูกาลเปลี่ยน สถานภาพเปลี่ยน และเมื่อได้พบเห็นหรือทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ด้วยตนเองเช่นถ้าประชาชนหันมาสนใจ

วิทยาศาสตร์มากขึ้นเพราะเห็นว่าคุณค่าที่ได้รับมีประโยชน์สามารถนำไปประยุกต์ในการผลิตสินค้า-บริการต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดได้ อุปสงค์สำหรับการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ก็จะเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามถ้าความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ของประชาชนเสื่อมลงจะด้วยสาเหตุใด ก็ตามผลก็จะทำให้ระดับอุปสงค์สำหรับวิชาดังกล่าวลดลงด้วย

6. กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างหรือกิจกรรมบางประเภท โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว ฯลฯ ก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นกัน ตัวอย่าง สมมติเดิมประชากรนิยมเรียนสาขานิติศาสตร์ ต่อมาอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ และไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นในอุปสงค์สำหรับแรงงานฝีมือและวิศวกรระดับสูงของอุตสาหกรรมเหล่านี้ ย่อมทำให้อัตราค่าจ้างเงินเดือนของแรงงานกลุ่มดังกล่าวสูงขึ้นตาม ซึ่งจะกลายเป็นปัจจัยดึงดูดให้ประชาชนหันมาศึกษาสาขาคอมพิวเตอร์และไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นด้วย โดยนัยเดียวกันถ้าอุตสาหกรรมการเคหะขยายตัว อุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาก่อสร้างก็จะเพิ่มขึ้นตาม ถ้าอุตสาหกรรมรถยนต์-เครื่องจักรกลขยายตัว อุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาเครื่องจักรกลก็จะเพิ่มขึ้นตาม และถ้าอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยวขยายตัว อุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาการโรงแรม และมัคคุเทศก์ก็จะเพิ่มขึ้นตาม เป็นต้น

7. ปัจจัยอื่น ๆ ปัจจัยอย่างอื่นนอกเหนือจากทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ และรายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต การเปลี่ยนแปลงในนโยบายการศึกษาของรัฐ การออกกฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับ ความเชื่อของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี การจัดสร้างหรือจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการขนส่งและคมนาคม การจัดสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรม สุขภาพพลานามัยของประชาชน ระยะเวลาและความยากง่ายในการเรียน ฯลฯ ก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นกัน ตัวอย่าง ถ้ารัฐบาลมีนโยบายขยายระดับการศึกษาภาคบังคับจาก ป.7 เป็น ม.3 ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาเพิ่มขึ้นตาม เป็นต้น

อัมพร วิจิตรพันธ์และอัญชลี ค้อคงคา (2525 : 34-37) ได้กล่าวว่าอุปสงค์สำหรับสินค้าทางการศึกษาเกิดจากสาเหตุหลายประการ

ประการแรก ความต้องการศึกษาในสิ่งที่ตนสนใจใคร่รู้ หรือยังหาคำตอบไม่ได้ ถ้าบุคคลมีความสนใจหรือเฝ้ารอคอยคำตอบในสิ่งที่ตนยังมีปัญหาอยู่เขาก็จะพยายามศึกษาค้นคว้าในเรื่องเหล่านั้น โดยจะศึกษาค้นคว้าเอง หรือเข้าศึกษาในสถาบันที่เปิดสอนโดยตรงก็ได้ แม้จะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก เช่น นายแพทย์บางคนยอมเสียเวลาเข้าไปนั่งเรียนวิชากฎหมายเพื่อให้เข้าใจกระบวนการรักษาความเป็นธรรมของเจ้าหน้าที่ และวิธีทำนิติกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

ประการที่สอง ความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) ในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งอาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่ง เช่น การอาสาพัฒนาชนบท การสอนหนังสือแก่เด็กกำพร้า หรือเด็กที่ยากจน การแสดงดนตรี การกีฬา การอภิปราย การละคร ฯลฯ การมีโอกาสร่วมกิจกรรมเหล่านี้ ทำให้บุคคลรู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจ เพราะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความสามารถ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

ประการที่สาม การได้รับการจูงใจ และผลักดันจากพ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง ญาติ พี่น้อง และเพื่อนฝูง เช่น พ่อแม่ต้องการให้เรียนแพทย์ เพื่อนร่วมชั้นชักชวนให้เรียนตำรวจ ครู แนะนำให้เรียนช่างยนต์ ฯลฯ

ประการที่สี่ การศึกษาตามประเพณี (Tradition) เช่น เด็กไทยจะต้องบวชเรียน วิชาธรรมะ เมื่ออายุครบ 20 ปีขึ้นไป ดังนั้น เมื่อเด็กอายุครบตามเกณฑ์ดังกล่าว ความประสงค์ที่จะบวชเพื่อศึกษาเล่าเรียนธรรมะก็จะมากขึ้นเป็นต้น

ประการที่ห้า ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง บิดา-มารดา หรือ ผู้ปกครองมีฐานะมั่นคง มีรายได้สูงจะทำให้เด็กได้รับการศึกษาสูงขึ้นด้วย ซึ่งแตกต่างจากเด็กที่ผู้ปกครองมีฐานะยากจนการจะได้รับการศึกษาสูงขึ้นย่อมมีน้อยมาก

ประการที่หก รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ตามปกติ บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้น ระดับรายได้หรือผลตอบแทนก็มักจะสูงขึ้นด้วย ดังนั้นรายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

ประการที่เจ็ด ค่านิยมของสังคม (Social Value) ตามปกติบุคคลที่ได้รับการศึกษามักจะเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลทั่วไปเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีจริยธรรม อันดีงาม ดังนั้น ความต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

ประการสุดท้าย ความกระตือรือร้น หรือความปรารถนาของบุคคล ที่จะเลื่อนฐานะและยศถาบรรดาศักดิ์ของตนให้สูงขึ้น โดยทั่วไป เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การศึกษาเป็นวิถีทางหนึ่งที่บุคคลพึงจะยกฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของตนให้สูงขึ้นได้ ดังนั้น บุคคลจึงพยายามผลักดันตนเองโดยเข้ารับการศึกษาในระดับสูงขึ้นเรื่อย ๆ ความกระตือรือร้น หรือทะเยอทะยานนี้จึงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

สรุป อุปสงค์การบริการทางการศึกษาได้ว่าเป็นการบริโภคสินค้าและบริการ พิเศษที่มีการลงทุนแบบแฝง โดยได้รับผลตอบแทนทางด้านสังคมและส่วนบุคคล สำหรับการศึกษามีการขยายตัวไปพร้อมกับการเพิ่มจำนวนประชากร การพัฒนาเศรษฐกิจ และอุปทาน บริการทางการศึกษา อุปสงค์การบริการทางการศึกษามีปัจจัยทางด้านรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน จำนวนประชากร รสนิยม และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกเหนือจากปัจจัยที่กล่าวมา

3.2.3 ทฤษฎีอุปสงค์ต่อเนื่อง (Derived Demand)

ทฤษฎีอุปสงค์ต่อเนื่องได้มีนักวิชาการทางเศรษฐศาสตร์หลายท่านได้อธิบายความหมายที่คล้ายคลึงกันไว้ดังนี้

สมยศ นาวิการ (ณัชชา ประกฤตพิวงศ์. 2545 : 20 อ้างอิงจากสมยศ นาวิการ. 2525) ได้ให้ความหมายของอุปสงค์ต่อเนื่องว่าเป็นฟังก์ชันของสินค้าบางอย่างจะมีตัวแปรอิสระของอุปสงค์สินค้าอย่างอื่นรวมเข้าไว้ด้วย ตัวอย่างเช่น อุปสงค์เงินกู้รถยนต์จะไม่ถูกกำหนดโดยตรง แต่อุปสงค์เงินกู้รถยนต์จะได้อาจมาจากอุปสงค์รถยนต์ นี่จะเป็นกรณีตัวอย่างของสินค้าที่ผลิตด้วยสินค้าของผู้ผลิตจะแตกต่างจากสินค้าบริโภค สินค้าของผู้ผลิตจะไม่ผลิตขึ้นมาเพื่อการบริโภคโดยตรงแต่จะเป็นวัตถุดิบ อุปกรณ์ และชิ้นส่วนที่รวมกันเพื่อการผลิตสินค้าบริโภค ดังนั้น อุปสงค์สินค้าของผู้ผลิตอาจจะถูกพิจารณาค่าเป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง เนื่องจากอุปสงค์สินค้าของผู้ผลิตจะได้อาจมาจากความต้องการของผู้บริโภคคนสุดท้าย เช่น อุปสงค์ของอะลูมิเนียมจะไม่ขึ้นอยู่กับการต้องการและรสนิยมต่ออะลูมิเนียมของผู้บริโภคเท่านั้น แต่จะขึ้นอยู่กับการต้องการและรสนิยมของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ที่ใช้อะลูมิเนียมเพียงบางส่วนหรือทั้งหมด ความพอใจของผู้บริโภคเหล่านี้อาจจะไม่ขึ้นอยู่กับการที่อะลูมิเนียมได้ถูกใช้ภายในการผลิตสินค้านั้น

ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2543:2) ได้กล่าวว่าอุปสงค์ของการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การศึกษาเป็นการลงทุน (Investment) เพื่อผลิตประชากรที่เรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital) อุปสงค์การศึกษาส่วนนี้เป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง (Derived Demand) คือ เกิดอุปสงค์สำหรับประชากรที่มีคุณภาพขึ้นมาก่อน แล้วจึงเกิดอุปสงค์ทางการศึกษาตามมา

บุญ (ณัชชา ประกฤตพิวงศ์. 2545 : 21 อ้างอิงจาก Bure. 1996 : G-5) ได้กล่าวถึงอุปสงค์ต่อเนื่องว่า เป็นความต้องการในสินค้าหรือบริการชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นอยู่กับการต้องการของสินค้าหรือบริการอื่น ๆ ซึ่งเป็นความต้องการใช้ทรัพยากรในการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในสินค้าชนิดหนึ่ง

แหล่งความต้องการที่เป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง คือ การได้ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีทรัพยากรเพื่อการผลิต ทรัพยากรโดยปกติจะไม่ให้ความพอใจโดยตรง แต่จะให้ความพอใจทางอ้อมโดยการผลิตเป็นสินค้าและบริการ เช่น มีพื้นที่ว่างเปล่าจะไม่มีมีการบริโภคใด ๆ แต่จะมีการใช้แรงงานจากรถแทรกเตอร์ ชาวนาในการผลิตสินค้าจากพื้นที่ว่างเปล่าเพื่อนำผลผลิตไปสู่ครัวเรือน หรือความต้องการรถยนต์ จึงทำให้เกิดแรงงานในการผลิตรถยนต์

พินไดซ์และรูบินฟีล (Pindyck and Rubinfeld.2001:502) อธิบายอุปสงค์ต่อเนื่อง (Derived Demand) ว่าเหมือนเส้นดีมานสำหรับสินค้าขั้นสุดท้ายที่มีผลลัพธ์จากกระบวนการผลิต เส้นอุปสงค์สำหรับปัจจัยของการผลิตเป็นเส้นที่ทอดลงจากซ้ายไปขวา ในความต้องการปัจจัยการผลิตเป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง โดยความต้องการปัจจัยการผลิตจะขึ้นอยู่กับการและต่อเนื่องจากขนาดผลผลิตของหน่วยธุรกิจที่ผลผลิตและต้นทุนของปัจจัยที่นำเข้ามาผลิต ตัวอย่าง เช่น

ความต้องการโปรแกรมเมอร์ของบริษัท Microsoft เป็นอุปสงค์ต่อเนื่องที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงินเดือนของโปรแกรมเมอร์เพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับ Software ที่คาดว่าจะขาย

สรุป อุปสงค์ต่อเนื่องเป็นปัจจัยที่มีกำลังการผลิต หมายถึงความต้องการของผู้บริโภคต่อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งโดยทางอ้อม ซึ่งผู้บริโภคไม่ได้ใช้วัตถุดิบนั้น ๆ โดยตรง ในความต้องการของผู้บริโภคต่อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งทำให้ผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าชนิดนั้นขึ้นมาด้วยการใช้ปัจจัยการผลิต ผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปและบริการทำให้เกิดการจ้างงานต่อเนื่อง สำหรับอุปสงค์ต่อเนื่องทางการศึกษา คือ ความต้องการของผู้จ้างงานและตลาดแรงงานว่าต้องการแรงงานผู้เรียนจบในสาขาวิชาใด ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการเข้ารับการศึกษานั่น ๆ เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้นำความรู้ไปประกอบอาชีพต่อไป ทำให้ผู้ผลิต (สถานศึกษา) นำปัจจัยการผลิตเข้ามามีใช้ในการผลิตเพื่อตอบสนองผู้เรียนในสาขาวิชานั้น ๆ

ดังนั้น จากแนวคิดและทฤษฎีข้างต้น สามารถเขียนเป็นฟังก์ชันอุปสงค์ (Demand Function) การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ได้ดังนี้

$$D = f(x_1, x_2, x_3, x_4, \dots, x_{12})$$

โดยกำหนดให้ D = อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

x_1 = เพศ

x_2 = จำนวนพี่น้องในครอบครัว

x_3 = ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

x_4 = รายได้ของผู้ปกครอง

x_5 = อาชีพของผู้ปกครอง

x_6 = ความคาดหวังในรายได้ของผู้เรียน

x_7 = ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

x_8 = สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง

x_9 = ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

x_{10} = ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียน

x_{11} = ทักษะที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

x_{12} = ทักษะในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาข้อมูลและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและนำข้อมูลการวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และใกล้เคียง โดยผลของการวิจัยที่นำเสนอชี้ให้เห็นว่าปัจจัยใดเป็นตัวกำหนดอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

งานวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคล

จรรยา เกตุทัต (2538 : 32) ได้วิจัยเกี่ยวกับการสำรวจความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่มีความต้องการศึกษาต่อมากถึงร้อยละ 93.57 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 6.43 ต้องการทำงานก่อน โดยนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย เนื่องจากว่านักเรียนส่วนใหญ่เดิมเรียนสาขาพาณิชยกรรมอยู่แล้ว

จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 139-143) ได้วิจัยเรื่องความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวังษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่าเพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพโดยนักเรียนชายมีความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งนักเรียนชายจะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ร้อยละ 65.3 นักเรียนหญิงจะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ร้อยละ 57.1

ขนาดของครอบครัว พบว่า นักเรียนที่มีขนาดครอบครัวไม่เกิน 3 คน จะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพเป็นจำนวนมาก ซึ่งสรุปได้ว่าจำนวนขนาดของครอบครัวยิ่งน้อย นักเรียนจะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพเพิ่มขึ้น นักเรียนที่เป็นบุตรคนเดียวจะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพมากกว่าจำนวนนักเรียนที่มีพี่น้องมากขึ้น

จำเนียร สังข์ทอง (2540 : 85-86) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อมีจำนวนพี่น้องในครอบครัวน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ กล่าวคือ กลุ่มนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อมีจำนวนพี่น้องเฉลี่ย 3 - 4 คน และกลุ่มที่ไม่ต้องการศึกษาต่อมีจำนวนพี่น้องเฉลี่ยมากกว่า 4 คน

สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 66) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม

จรรยา เกตุทัตทิมา (2539 : 32) ได้วิจัยเกี่ยวกับ การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าปัจจุบันอาชีพของบิดา มารดา ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนอาชีพของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากสื่อต่าง ๆ และการสื่อสาร ข้อมูลในปัจจุบันมีการแพร่หลาย และรวดเร็วมาก จึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียนมากกว่าที่จะยึดอาชีพแบบอย่างบิดามารดา

จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 140, 142) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน

ตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดาพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา สัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมไทยบิดาจะเป็นผู้มีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัว รายได้ส่วนใหญ่ของครอบครัวมาจากบิดาเป็นหลัก ถ้าบิดามีรายได้น้อย ก็จะมีผลต่อการศึกษาของบุตร

ตัวแปรความสมบูรณ์ของครอบครัวตามสภาพการอยู่ร่วมของบิดามารดา พบว่า นักเรียนที่บิดา มารดาอยู่ร่วมกัน จะเลือกศึกษาต่อ และศึกษาต่อสายอาชีพในจำนวนที่มากกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดา มารดา แยกกันอยู่

นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพส่วนใหญ่ จะเป็นนักเรียนที่เดินทางมาเรียนสะดวกและคล่องตัว โดยสรุปว่าการเดินทางที่สะดวกจะส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียน

ช่อทิพย์ ราศีเกรียงไกร (2523 : 88) ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษา และอาชีพของบุตร ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างของนักเรียนชั้นประโยคมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสของการศึกษาของบุตร คือบุตรที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูง บุตรน้อย มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงด้วย ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา เลือกศึกษาต่อสายอาชีพในอัตราที่ต่ำกว่านักเรียนที่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา

จำเนียร สังข์ทอง (2540 : 51-54) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา จะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบจำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ และไม่ต้องการศึกษาต่อ จำแนกตามกลุ่มอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องการศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละสูงสุด กล่าวคือคิดเป็นร้อยละ 89.7 รองลงมาได้แก่ นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม / ประมง

คิดเป็นร้อยละ 80.6 ค้าขาย / ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 75.9 รับจ้างคิดเป็นร้อยละ 74.2 พนักงาน / ลูกจ้าง บริษัท - ห้างร้าน คิดเป็นร้อยละ 70.0 และเป็นข้าราชการบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 62.5

เปรียบเทียบจำนวนร้อยละของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อและไม่ต้องการศึกษาต่อ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองพบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท ต่อเดือน ต้องการศึกษาต่อสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาได้แก่ผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 80.0 ผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 78.8 ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 78.5 และผู้ปกครองที่มีรายได้สูงกว่า 30,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 57.1

เกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่านักศึกษาส่วนมาก ผู้ปกครองได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา กล่าวคือ คิดเป็นร้อยละ 75.9 รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.4 และระดับอาชีวศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.2

สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 67) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน คือ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน ประกอบอาชีพส่วนตัว และอื่น ๆ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้ปกครองของนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกได้รับการศึกษาในสาขาวิชาใดก็ได้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นอาชีพเดียวกันกับอาชีพของผู้ปกครอง

ประยูร มัยโกคา (2539 : 93 - 94) ได้สำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร พบว่าในความต้องการศึกษาต่อนั้นนักเรียนส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ และวิชาชีพที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด คือ วิชาพาณิชยกรรม สำหรับเหตุผลส่วนตัวของการศึกษาต่อนักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้วยตนเองเป็นเหตุผลแรก เหตุผลรองลงมา คือ บิดาเป็นผู้แนะนำให้เรียน เหตุผลทางด้านการเงินนักเรียนทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพจะหางานทำได้ง่ายและรายได้ดี เหตุผลด้านความถนัด ความสนใจ นักเรียนต้องการหารายได้เพื่อสร้างฐานะการเงินของครอบครัว ให้ดีกว่าเดิม เหตุผลด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง นักเรียนต้องการประกอบอาชีพอิสระโดยใช้ความสามารถพิเศษและเหตุผลด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้า นักเรียนต้องการประกอบอาชีพ ส่วนตัว

มนัส สุวรรณ และประยัต ปานดี (2532 : 83) ได้ศึกษาความต้องการและโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในส่วนภูมิภาคพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาคมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากถึงประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนทั้งหมดส่วนที่เหลือส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจ หากรัฐได้กระจายโอกาสทางการศึกษา และเพิ่มสถาบันทางการศึกษาในส่วนภูมิภาคโดยขยายสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานแล้ว จำนวนผู้ที่ต้องการศึกษาต่อเชื่อว่าจะเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากโอกาสทางการศึกษาดังกล่าวแล้วยังพบว่าอาชีพของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นอุปสรรคอันสำคัญที่ทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งเกิดความไม่แน่ใจในการศึกษาต่อ ดังนั้น กรณีของนักเรียนที่เรียนดีและมีความสามารถสูง รัฐควรจะได้สนับสนุนทางด้านการศึกษาล้ายกับโครงการต่าง ๆ ของหลายมหาวิทยาลัยที่ให้โอกาสแก่นักเรียน ในส่วนภูมิภาคที่เรียนดีโดยเพิ่มการสนับสนุนทางด้านทุนการศึกษา ทั้งจากครอบครัวและการระดมทุนจากภาคเอกชนให้มากขึ้น

อรทัย เพียรธรรม (2528 : 172) ได้ศึกษาความต้องการของกลุ่มคนต่างอาชีพเกี่ยวกับการศึกษาในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก อำเภอศรีราชา ชลบุรี พบว่าส่วนใหญ่ทุกกลุ่มอาชีพต้องการส่งบุตรหลานเรียนในสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร โดยให้เหตุผลว่าเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง มีเกียรติ คมนาคมสะดวก เมื่อจบแล้วหางานได้ง่ายและต้องการให้เปิดสอนภาคปกติ และภาคค่ำ

สรุป จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่า มีปัจจัยที่เข้าไปมีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับที่สูงขึ้นไป ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาต่อสายอาชีพหรือสายสามัญ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษา
ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ทุกแผนกวิชา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปี
การศึกษา 2545 จำนวน 447 คน (งานทะเบียน วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมีวิธีดำเนินการดังนี้

1.2.1 วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ทำการเลือกโดยวิธีจำแนกตามสัดส่วน
(Proportion Stratified Sample) ตามลักษณะประชากรซึ่งประกอบด้วย นักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ตามสาขาวิชา ทั้ง 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี
สาขาวิชาการขาย สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาทวิภาคี
(การค้าปลีก) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 447 คน

1.2.2 จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เป็นประชากรในการศึกษา (จาก 1.2.1)
แล้วคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรดังนี้ (จรัญ จันทลักษณ์ และ
อนันต์ชัย เขื่อนธรรม.2535 : 300-303)

$$n = \frac{\sum_{i=1}^{i=5} \frac{N_i^2 \hat{p}_i \hat{q}_i}{W_i}}{\frac{N^2 E^2}{(Z_{\alpha/2})^2} + \sum_{i=1}^{i=5} N_i^2 \hat{p}_i \hat{q}_i}$$

- เมื่อ n = จำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- N = จำนวนประชากรทั้งหมด (447 คน)
- N_i = จำนวนประชากรของแต่ละสาขาวิชา
- E = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มเท่ากับ 0.05
- W_i = สัดส่วนประชากรของแต่ละสาขาวิชา
- $\hat{p}_i$ = ตัวประมาณค่า (กำหนดให้เท่ากับ 0.5 หรือ 1/2)
- $\hat{q}_i$ = ตัวประมาณค่า (1 - $\hat{p}_i$)
- α = .05 (จากการเปิดตารางจะได้ค่า $Z = 1.96$)

แทนค่าในสูตรเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} n &= \frac{\frac{74^2 \times 447}{4 \times 74} + \frac{165^2 \times 447}{4 \times 165} + \frac{67^2 \times 447}{4 \times 67} + \frac{86^2 \times 447}{4 \times 86} + \frac{55^2 \times 447}{4 \times 55}}{\frac{447^2 \times (0.05)^2}{(1.96)^2} + (74/4 + 165/4 + 67/4 + 86/4 + 55/4)} \\ &= \frac{49,952.25}{241.78} \\ &= 206.60 \end{aligned}$$

ในที่นี้ได้เลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 207 คน

1.2.3 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจำนวน 207 คน และผู้วิจัยได้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้สุ่มในแต่ละสาขาวิชาตามสัดส่วน (Proportional allocation) โดยใช้สูตรดังนี้ (จรัญ จันทลักษณ์ และอนันต์ชัย เชื้อนธรรม : 303)

$$n_i = n \frac{N_i}{N}$$

- เมื่อ n_i = ขนาดตัวอย่างสุ่มในแต่ละสาขาวิชา
- n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- N_i = จำนวนประชากรของแต่ละสาขาวิชา
- N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างเช่น การหาจำนวนตัวอย่างที่สุ่มในสาขาวิชาการบัญชีซึ่งมีประชากรจำนวน 74 คน สามารถแทนค่าลงในสูตรเพื่อคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{แทนค่าสูตร } n_i &= \frac{207 \cdot 74}{447} \\ &= 34.26 \\ &= 34 \text{ คน}\end{aligned}$$

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลตามจำนวนในแต่ละสาขาวิชาดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	สาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	การบัญชี	74	34
2	การขาย	165	76
3	การเลขานุการ	67	31
4	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	86	40
5	ทวิภาคี คำปลีก	55	26
		รวม 447 คน	รวม 207 คน

ที่มา : จำนวนนักศึกษา แผนกทะเบียน วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

1.2.4 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชาตามสัดส่วนแล้ว ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย Simple Random Sampling โดยการใช้ตารางเลขสุ่ม (Table of Random Number) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 91-92)

2. เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ปลายปิด และแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านสังคม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยและมีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการที่จะศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้องกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แล้วรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามครอบคลุม คำถามวิจัยและตัวแปรทุกตัว

ขั้นที่ 3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการจะวัดในแต่ละข้อ มีรายชื่อดังนี้

1. นางนงพรรณ ดอนขวา ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
2. นายชาญชัย ไตรวิวัฒน์ หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. นายกุศล แก้วพิพัฒน์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้าคณะวิชาสัมพันธ์ธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้น ปวช.3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

ขั้นที่ 5 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีร้อยละ 25 ของกลุ่มสูง และร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test วิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกมากกว่าหรือเท่ากับ 1.75 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 186)

เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าข้อคำถามใช้ได้ทั้ง 16 ข้อ

ขั้นที่ 6 หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ (α - Coefficient) ของ คอนบาค (Cronbach, 1971 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.792 (ระดับความเชื่อมั่น 79.2%)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อแสดงต่อวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย ในการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3

3.2 ขอความร่วมมือจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย ในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ที่วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย

3.4 รวบรวมข้อมูลและจัดระบบข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science Personal Computer) และใช้สถิติดังต่อไปนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการบรรยายสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ได้แก่

4.1.1 ค่าร้อยละ (Percent) เป็นค่าสถิติที่บอกถึงสัดส่วนจำนวนต่อร้อยละ

$$\text{สูตร } \% = f/n (100)$$

% แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่หรือจำนวน

n แทน จำนวนทั้งหมด

4.1.2 ค่าเฉลี่ย (ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 59-60) คือ คะแนนตัวหนึ่งซึ่งเกิดจากการเอาค่าคะแนนทุกตัวมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนของคะแนนทั้งหมด

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นค่าสถิติที่ใช้อธิบายลักษณะของข้อมูลว่า คะแนนแต่ละตัวมีค่าแตกต่างกันมากน้อยแค่ไหนโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2528 : 64)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของค่ายกกำลังสองของคะแนน
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของ $\sum x$ ยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

4.2 วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับอุปสงค์การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 การทดสอบค่าไค-สแควร์ แบบความเป็นอิสระ (Chi-square test for Independence) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 313)

$$\text{สูตร } \chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O-E)^2}{E}$$

χ^2 แทน ค่าไค-สแควร์
 O แทน ความถี่ที่สังเกตได้
 E แทน ความถี่ที่คาดหวัง
 r แทน จำนวนแถว
 c แทน จำนวนหลัก

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และทัศนคติของนักเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการวัดไว้ดังนี้

ตาราง 3 การแปลความหมายทัศนคติตามช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 85)

ช่วงของค่าคะแนน เฉลี่ย ($\bar{X}$)	การแปลความหมาย	
	ทัศนคติต่อวิทยาลัยฯ	ทัศนคติต่อการศึกษาต่อ
4.50 - 5.00	ดีมาก	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.50 - 4.49	ดี	เห็นด้วย
2.50 - 3.49	ปานกลาง	ไม่แน่ใจ
1.50 - 2.49	น้อย	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.49	น้อยมาก	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยและที่มีต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงด้วยค่า ไคสแควร์ (Chi - Square) ผู้วิจัยได้กำหนดผลรวมของคะแนนแบบอิงกลุ่มเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงค่าคะแนนน้อย กับช่วงค่าคะแนนมาก ไว้ดังนี้

1. ทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ช่วงคะแนน 11 - 20 (ค่าคะแนนน้อย) กำหนดค่าให้เป็น 1

ช่วงคะแนน 21 - 30 (ค่าคะแนนมาก) กำหนดค่าให้เป็น 2

2. ทัศนคติในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ช่วงคะแนน 30 - 40 (ค่าคะแนนน้อย) กำหนดค่าให้เป็น 1

ช่วงคะแนน 41 - 50 (ค่าคะแนนมาก) กำหนดค่าให้เป็น 2

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ (Chi-square) ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม SPSS/PC Version 11.0 โดยโปรแกรมดังกล่าวจะคำนวณค่าไคสแควร์ ในรูปของความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐานโดยแสดงในรูปของค่า P หรือ P-value โดยพิจารณาจากค่า P คือ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2539 : 82)

ถ้า P ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่านัยสำคัญ (α) ที่กำหนดไว้ควรปฏิเสธสมมติฐาน H_0

ถ้า P ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่านัยสำคัญ (α) ที่กำหนดไว้ควรยอมรับสมมติฐาน H_0

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
χ^2	แทน	ค่าไคสแควร์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยสังคม (ตาราง 4 - 6)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และการศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ตาราง 7 - 10)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยของเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคม กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย (ตาราง 11 - 24)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย (ตาราง 25 - 26)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม

จากการศึกษาวิเคราะห์สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม ได้กระทำโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอด้วยตาราง 4 - 6

สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ตาราง 4 - 5)

จากตาราง 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ทั้ง 5 สาขาวิชาของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 207 คน มีสถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคลดังนี้

เพศ นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.1 เป็นเพศชายเพียงร้อยละ 17.9

อายุ นักเรียนโดยส่วนใหญ่อายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาอายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.0 และอายุ 19 ปี 20 ปี 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.5 , 1, 1 ตามลำดับ

จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวระหว่าง 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมา มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวระหว่าง 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 และมากกว่า 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

ตาราง 4 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
ปัจจัยส่วนบุคคล		
เพศ		
ชาย	37	17.9
หญิง	170	82.1
อายุ		
17 ปี	29	14.0
18 ปี	146	70.5
19 ปี	28	13.5
20 ปี	2	1.0
21 ปี	2	1.0
จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน		
1 – 2 คน	90	43.5
3 – 4 คน	88	42.5
มากกว่า 4 คน	29	14.0

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
ภูมิสำเนาเดิม		
กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล	128	61.8
ภาคกลาง	18	8.7
ภาคเหนือ	12	5.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	27	13.0
ภาคตะวันออก	3	1.4
ภาคใต้	19	9.2

ภูมิสำเนาเดิมของนักเรียน ส่วนใหญ่ นักเรียนมีภูมิสำเนาเดิมอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลคิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงมามีภูมิสำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 13.0 9.2 และ 8.7 ตามลำดับ ส่วนภูมิสำเนาเดิมอยู่ภาคตะวันออกน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.4

ตาราง 5 สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้วยค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถานภาพ	$\bar{X}$	S.D.
อายุนักเรียน	18.0435	.63326

จากตาราง 5 พบว่านักเรียนที่เรียนอยู่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย มีอายุเฉลี่ย 18 ปี ($\bar{X}$ = 18.0435) โดยนักเรียนมีอายุไล่เลี่ยกันไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าต่ำ (S = 0.63326) สำหรับ S.D. ถ้ามีค่ามาก แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นประกอบไปด้วยคะแนนที่มีค่าน้อย และค่ามากปะปนกันอยู่ ถ้า S.D มีค่าน้อย แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นประกอบด้วยคะแนนที่มีค่าไล่เลี่ยกันไม่แตกต่างกันมากนัก และถ้าค่า S.D. เป็นศูนย์ แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นประกอบด้วยคะแนนที่มีค่าเท่ากันหมด (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 85)

สภาพทางด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม (ตาราง 6)

จากการศึกษาสภาพทางด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย จำนวน 207 คน พบว่าสภาพโดยรวมดังตัวเลขในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามสภาพด้านปัจจัยเศรษฐกิจและด้านสังคม

สภาพภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม		
ความเห็นเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนต่อ		
1 ภาคเรียนในระดับ ปวส.		
เหมาะสม	68	32.9
ไม่เหมาะสม	139	67.1
ถูกไป	84	40.6
แพงไป	55	26.5
อาชีพผู้ปกครอง		
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	6	2.9
ข้าราชการบำนาญ	2	1.0
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	42	20.3
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	83	40.1
เกษตรกรรม/ประมง	6	2.9
รับจ้าง	68	32.9
รายได้รวมกันต่อเดือนของผู้ปกครอง		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	24	11.6
5,001 – 10,000 บาท	101	48.8
10,001 – 15,000 บาท	52	25.1
15,001 – 20,000 บาท	20	9.7
มากกว่า 20,000 บาท	10	4.8
รายได้ต่อเดือนที่นักเรียนคาดว่าจะได้		
รับเมื่อจบระดับ ปวช.		
ยังไม่มีข้อมูล	73	35.3
4,500 – 5,500 บาท	51	24.6
5,501 – 6,500 บาท	39	18.8
6,501 – 7,500 บาท	26	12.6
มากกว่า 7,500 บาท	18	8.7

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
รายได้ต่อเดือนที่นักเรียนคาดว่าจะได้		
รับเมื่อจบระดับ ปวส.		
ยังไม่มีข้อมูล	10	4.8
4,500 – 5,500 บาท	19	9.2
5,501 – 6,500 บาท	24	11.6
6,501 – 7,500 บาท	50	24.2
มากกว่า 7,500 บาท	104	50.2
ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง		
ประถมศึกษา	107	51.7
มัธยมศึกษา	56	27.1
อาชีวศึกษา	23	11.1
อุดมศึกษา	17	8.2
อื่น ๆ	4	1.9
สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง		
อยู่ร่วมกัน	150	72.5
หย่าร้าง	36	14.4
แยกกันอยู่	14	6.8
เสียชีวิต	7	3.4
คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน		
น้อยกว่า 2.00	40	19.3
2.00 – 2.49	88	42.5
2.50 – 2.99	57	27.5
3.00 – 3.49	15	7.2
มากกว่า 3.49	7	3.4
อาชีพที่คาดหวังของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา		
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	52	25.1
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	115	55.6
ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว	1	0.5

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
เกษตรกรรม / ประมง	23	11.1
รับจ้าง	1	0.5
อื่น ๆ	15	7.2
เหตุผลที่ศึกษาต่อระดับ ปวส. (วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย)		
เดินทางสะดวก	70	33.8
ใกล้บ้าน ที่พัก	57	27.5
ใกล้ที่ทำงานผู้ปกครอง	16	6.3
ความคุ้นเคย	65	31.4
อื่น ๆ	2	1.0

ความเห็นเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนต่อ 1 ภาคเรียนในระดับ ปวส. นักเรียนมีความเห็นว่าค่าเล่าเรียนต่อ 1 ภาคเรียน (ปัจจุบันประมาณ 1,700 บาท) มีความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 32.9 ส่วนความเห็นที่ว่าค่าเล่าเรียนไม่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 67.1 โดยเห็นว่าคุณค่าเล่าเรียนถูกไปคิดเป็นร้อยละ 40.6 และค่าเล่าเรียนแพงไปคิดเป็นร้อยละ 26.5 (หน้า 44)

อาชีพผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัวเป็นสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.1 รองลงมาผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างพนักงาน / ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน คิดเป็นร้อยละ 32.9 และ 20.3 ตามลำดับ ส่วนอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกรรม/ประมง คิดเป็นร้อยละ 2.9 เท่ากัน และ อาชีพข้าราชการบำนาญคิดเป็นร้อยละ 1 (หน้า 44)

รายได้รวมกันต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.1 และ 11.6 ตามลำดับ ส่วนรายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.7 และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.8 (หน้า 44)

รายได้ต่อเดือนที่คาดว่าจะได้รับเมื่อจบระดับ ปวช. นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีข้อมูลในเรื่องรายได้ คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมานักเรียนที่มีความคาดหวังที่จะได้รับรายได้ต่อเดือนระหว่าง 4,500 – 5,500 บาท ระหว่าง 5,501 - 6,500 บาท และระหว่าง 6,501 - 7,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.6 18.8 และ 12.6 ตามลำดับ ส่วนรายได้ต่อที่คาดว่าจะได้รับมากกว่า 7,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.7 (หน้า 44)

เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อระดับ ปวส. วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
เหตุผลสำคัญที่สุดที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อที่วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย เนื่องจากเดินทาง
สะดวก คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาคือความคุ้นเคย คิดเป็นร้อยละ 31.4 ใกล้บ้าน ที่พัก
คิดเป็นร้อยละ 27.5 ส่วนเหตุผลเนื่องจากวิทยาลัยอยู่ใกล้ที่ทำงานของผู้ปกครอง และอื่นๆ
คิดเป็นร้อยละ 6.3 และ 1 ตามลำดับ (เหตุผลอื่น คือ เรียนตามพี่ 2 คน) (หน้า 46)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยและ
ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
(ตาราง 7 ตาราง 8)

ตาราง 7 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
ความมีชื่อเสียง		
ดีมาก	28	13.5
ดี	140	67.6
ปานกลาง	32	15.5
น้อย	7	3.4
น้อยมาก	-	-
การเรียนการสอน		
ดีมาก	16	7.7
ดี	143	69.1
ปานกลาง	42	20.3
น้อย	6	2.9
น้อยมาก	-	-

ตาราง 7 (ต่อ)

ทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพาณิชย์การอินทราชัย	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
ความมีระเบียบวินัย		
ดีมาก	29	14.0
ดี	127	61.4
ปานกลาง	45	21.7
น้อย	6	2.9
น้อยมาก	-	-
สภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย		
ดีมาก	81	39.1
ดี	103	49.8
ปานกลาง	20	9.7
น้อย	3	1.4
น้อยมาก	-	-
สภาพสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียน		
ดีมาก	81	39.1
ดี	99	47.9
ปานกลาง	26	12.6
น้อย	1	0.5
น้อยมาก	-	-
ความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน		
ดีมาก	19	9.2
ดี	111	53.6
ปานกลาง	69	33.3
น้อย	8	3.9
น้อยมาก	-	-

ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ด้านความมีชื่อเสียง นักเรียนมีทัศนคติที่ดีคิดเป็นร้อยละ 67.6 รองลงมาคือ ทัศนคติปานกลางร้อยละ 15.5 ทัศนคติดีมากคิดเป็นร้อยละ 13.5 และทัศนคติน้อยเป็น สัดส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.4 (หน้า 48)

ด้านการเรียนการสอน นักเรียนมีทัศนคติที่ดีสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 69.1 รองลงมาคือ ทัศนคติปานกลาง ร้อยละ 20.3 นักเรียนมีทัศนคติดีมากด้านการเรียนการสอนคิดเป็นร้อยละ 7.7 และมีทัศนคติน้อยที่สุดคิดเป็นสัดส่วน 2.9 (หน้า 48)

ด้านความมีระเบียบวินัย ส่วนใหญ่นักเรียนมีทัศนคติที่ดี คิดเป็นร้อยละ 61.4 รอง ลงมาคือทัศนคติปานกลาง 21.7 ส่วนนักเรียนที่มีทัศนคติดีมากคิดเป็นร้อยละ 14.0 และมีทัศนคติ น้อยคิดเป็นร้อยละ 2.9 (หน้า 49)

ด้านสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีคิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมาคือทัศนคติดีมากคิดเป็น ร้อยละ 39.1 สำหรับนักเรียนที่มีทัศนคติปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 9.7 และนักเรียนมีทัศนคติระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 1.4 (หน้า 49)

ด้านสภาพสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีคิดเป็น ร้อยละ 47.8 รองลงมาทัศนคติดีมากคิดเป็นร้อยละ 39.1 นักเรียนที่มีทัศนคติปานกลางคิด เป็นร้อยละ 12.6 และมีทัศนคติในระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 0.5 (หน้า 49)

ความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีคิด เป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาคือทัศนคติปานกลางคิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีทัศนคติที่ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 9.2 และมีทัศนคติระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 3.9 (หน้า 49)

ตาราง 8 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามทัศนคติที่มีต่อการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ทัศนคติต่อการศึกษาระดับ ปวส.	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นเรื่องที่จำเป็น		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	108	52.2
เห็นด้วย	86	41.5
ไม่แน่ใจ	11	5.3
ไม่เห็นด้วย	2	1.0
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	-	-
การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำให้คุ้มค่ากับประโยชน์ที่ได้รับ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	83	40.1
เห็นด้วย	106	51.2
ไม่แน่ใจ	18	8.7
ไม่เห็นด้วย	-	-
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	-	-
นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาสทำงานดีกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	118	57.0
เห็นด้วย	66	31.9
ไม่แน่ใจ	21	10.1
ไม่เห็นด้วย	2	1.0
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	-	-

ตาราง 8 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการศึกษาต่อระดับ ปวส.	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความแตกต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เมื่อประกอบอาชีพ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	83	40.1
เห็นด้วย	93	44.9
ไม่แน่ใจ	26	12.6
ไม่เห็นด้วย	4	1.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	0.5
การเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) เป็นการเพิ่มทักษะและประสิทธิภาพในการทำงานทางวิชาชีพ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	105	50.7
เห็นด้วย	88	42.5
ไม่แน่ใจ	12	5.8
ไม่เห็นด้วย	2	1.0
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	-	-
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาสสร้างฐานะให้มีความมั่นคงมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	83	40.1
เห็นด้วย	83	40.1
ไม่แน่ใจ	31	15.0
ไม่เห็นด้วย	9	4.3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	0.5

ตาราง 8 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการศึกษาระดับ ปวส.	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สามารถนำความรู้ไปประกอบธุรกิจส่วนตัว		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	79	38.2
เห็นด้วย	95	45.9
ไม่แน่ใจ	31	15.0
ไม่เห็นด้วย	1	0.5
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	0.5
การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) มีโอกาสทำงานก่อนที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรี 2 ปี		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	95	45.9
เห็นด้วย	90	43.5
ไม่แน่ใจ	21	10.1
ไม่เห็นด้วย	-	-
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	0.5
การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำให้เป็นที่ยอมรับในเรื่องทักษะวิชาชีพมากกว่าการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	87	42.0
เห็นด้วย	100	48.3
ไม่แน่ใจ	15	7.2
ไม่เห็นด้วย	5	2.4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	-	-

ตาราง 8 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการศึกษาต่อระดับ ปวส.	จำนวน	ร้อยละ
	207	100.00
การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ช่วยยกระดับฐานะทางสังคมได้		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	68	32.9
เห็นด้วย	91	44.0
ไม่แน่ใจ	43	20.8
ไม่เห็นด้วย	4	1.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	0.5

ทัศนคติของนักเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นเรื่องจำเป็น นักเรียนมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งคิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.5 นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 5.3 และไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 1 (หน้า 51)

การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำให้คุ้มค่ากับประโยชน์ที่ได้รับ ส่วนใหญ่ นักเรียนมีทัศนคติเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งคิดเป็นร้อยละ 40.1 และนักเรียนมีความไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 8.7 (หน้า 51)

นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาสทำงานดีกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 31.9 ส่วนนักเรียนที่มีทัศนคติไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 10.1 นักเรียนที่มีทัศนคติไม่เห็นด้วยมีสัดส่วนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1 (หน้า 51)

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความแตกต่างกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เมื่อประกอบอาชีพ นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.9 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 40.1 ส่วนทัศนคติที่ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 12.6 1.9 และ 0.5 ตามลำดับ (หน้า 52)

การเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นการเพิ่มทักษะและประสิทธิภาพในการทำงานทางวิชาชีพ นักเรียนมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งในสัดส่วนที่สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 42.5 นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 5.8 และมีทัศนคติไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งคิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ (หน้า 52)

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาสสร้างฐานะให้มีความมั่นคงมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักเรียนมีทัศนคติเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในสัดส่วนที่สูงเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 40.1 และนักเรียนมีทัศนคติที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 15.0 ส่วนนักเรียนที่มีทัศนคติไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 4.3 และ 0.5 ตามลำดับ (หน้า 52)

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สามารถนำความรู้ความสามารถไปประกอบธุรกิจส่วนตัว นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 38.2 ส่วนทัศนคติที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 15.0 และมีทัศนคติไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 0.5 เท่ากัน (หน้า 53)

การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาสทำงานก่อนที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรี 2 ปี นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งคิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.5 มีทัศนคติไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 10.1 ส่วนทัศนคติไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 0.5 (หน้า 53)

การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำให้เป็นที่ยอมรับในเรื่องทักษะวิชาชีพมากกว่าการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักเรียนมีทัศนคติเห็นด้วยเป็นสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 42.0 ส่วนนักเรียนที่มีทัศนคติไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 7.2 และมีทัศนคติไม่เห็นด้วยในการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 2.4 (หน้า 53)

การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ช่วยยกระดับฐานะทางสังคมได้ นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมามีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 32.9 ส่วนทัศนคติไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 20.8 ทัศนคติไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 1.9 และ 0.5 ตามลำดับ (หน้า 54)

ตาราง 9 ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อ วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย	$\bar{X}$	การแปลความ หมาย
1. ความมีชื่อเสียง	3.9130	ดี
2. ด้านการเรียนการสอน	3.8164	ดี
3. ความมีระเบียบวินัย	3.8647	ดี
4. สภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย	4.2657	ดี
5. สภาพสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียน	4.2560	ดี
6. ความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.6812	ดี

จากตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทศนคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ไม่ว่าจะเป็นด้านความมีชื่อเสียงด้านการเรียนการสอน ความมีระเบียบวินัย สภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย สภาพสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียนและความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน อยู่ในช่วงของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.50 - 4.49 ถ้าพิจารณาค่าเฉลี่ยในภาพรวมของทศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ รวม) เท่ากับ 3.9662 แสดงว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีทศนคติที่ดีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ตาราง 10 ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545 ด้วยค่าเฉลี่ย

ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษา	$\bar{X}$	การแปลความ หมาย
1. การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นเรื่องจำเป็น	4.4493	เห็นด้วย
2. การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำให้คุ้มค่างกับประโยชน์ที่ได้รับ	4.3140	เห็นด้วย
3. นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) มีโอกาสได้ทำงานดีกว่าผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	4.4493	เห็นด้วย
4. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความแตกต่างกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ(ปวช.) เมื่อประกอบอาชีพ	4.2222	เห็นด้วย
5. การเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)เป็น การเพิ่มทักษะและประสิทธิภาพในการทำงานทางวิชาชีพ	4.4300	เห็นด้วย
6. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาสรสร้างฐานะให้มีความมั่นคงมากกว่าผู้สำเร็จการ ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	4.1498	เห็นด้วย
7. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สามารถนำความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพธุรกิจ ส่วนตัว	4.2077	เห็นด้วย
8. การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาทำงานก่อนที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรี 2 ปี	4.3430	เห็นด้วย
9. การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำให้เป็นที่ยอมรับในเรื่องทักษะวิชาชีพมากกว่าการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	4.2995	เห็นด้วย
10. การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ช่วยยกระดับฐานะทางสังคมได้	4.0676	เห็นด้วย

จากตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทศนคติของนักเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทุกข้อมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ในช่วง 3.50 - 4.49 ถ้าพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยภาพ
รวมของทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษามีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ รวม) เท่ากับ 4.2932 แสดง
ว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีทัศนคติเห็นด้วยในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม กับ อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนด ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 95% ($\alpha = 0.05$)

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยการวิเคราะห์แบบไคสแควร์ (Chi – square) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนพี่น้องในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.1.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานว่า

H_0 : เพศไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : เพศมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ของเพศของนักเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

เพศ	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
ชาย	31	6	37	
หญิง	148	22	170	
รวม	179	28	207	0.279*

$P = 0.598$

จากตาราง 11 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi – Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 0.279 ($P = 0.598$)

$P > 0.05^*$ หมายความว่า ยอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าเพศของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.1.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : อายุไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : อายุมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

อายุ	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
17	27	2	29	
18	123	23	146	
19	25	3	28	
20	2	0	2	
21	2	0	2	
รวม	179	28	207	2.542*

$P = 0.640$

จากตาราง 12 พบว่าผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi – Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 2.542 ($P = 0.640$)

$P > 0.05^*$ หมายความว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าอายุของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์ต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.1.3 อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) โดยมีสมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 13 แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนพี่น้องในครอบครัวกับอุปสงค์ในการศึกษา
ต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

จำนวนพี่น้องใน ครอบครัว	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
1 – 2	75	15	90	
3 – 4	78	10	88	
4 ⁺	26	3	29	
รวม	179	28	207	1.362*

P = 0.506

จากตาราง 13 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์
(Chi – Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์เท่ากับ 1.362 (P = 0.506)

$P > 0.05^*$ หมายความว่า ยอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
แสดงว่าจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.2 เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ค่า
เล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รายได้ของผู้ปกครอง
อาชีพของผู้ปกครอง และความคาดหวังในรายได้ของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการ
ศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยการวิเคราะห์แบบไคสแควร์
(Chi – Square)

3.2.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่าเล่าเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษา
ต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีข้อสมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ของค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
เหมาะสม	61	7	68	
ไม่เหมาะสม	118	21	139	
รวม	179	28	207	0.905*

$P = 0.342$

จากตาราง 14 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi – Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 0.905 ($P = 0.342$)

$P > 0.05^*$ หมายความว่า ยอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.2.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานว่า

H_0 : อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : อาชีพของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 15 การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

อาชีพของผู้ปกครอง	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	3	6	
ข้าราชการบำนาญ	1	1	2	
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	36	6	42	
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	75	8	83	
เกษตรกรรม/ประมง	6	0	6	
รับจ้าง	58	10	68	
รวม	179	28	207	11.211*

P = 0.047

จากตาราง 15 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi – Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 11.211 (P = 0.047)

$P < 0.05^*$ หมายความว่าปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.2.3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานว่า
 H_0 : รายได้ของผู้ปกครองของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : รายได้ของผู้ปกครองมีนักเรียน มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์ของรายได้ผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

รายได้ของผู้ปกครอง	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	22	2	24	
5,001 – 10,000 บาท	88	13	101	
10,001 – 15,000 บาท	45	7	52	
15,001 – 20,000 บาท	17	3	20	
20,000 ⁺	7	3	10	
รวม	179	28	207	2.948*

$$P = 0.567$$

จากตาราง 16 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi – Square)
ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 2.948 ($P = 0.567$)

$P > 0.05^*$ หมายความว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
แสดงว่ารายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.2.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในรายได้ของ
นักเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานว่า

H_0 : ความคาดหวังในรายได้ของนักเรียนเมื่อจบ ปวช. ไม่มีความ
สัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : ความคาดหวังในรายได้ของนักเรียนเมื่อจบ ปวช. มีความ
สัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ของรายได้ต่อเดือนที่คาดหวังของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา
ระดับ ปวช. กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

รายได้ที่คาดหวังของนักเรียน เมื่อจบ ปวช.(ต่อเดือน)	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
ไม่มีข้อมูล	64	9	73	
4,500 – 5,500	45	6	51	
5,501 – 6,500	31	8	39	
6,501 – 7,500	24	2	26	
7,500 ⁺	15	3	18	
รวม	179	28	207	2.761*

P = 0.599

จากตาราง 17 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi – Square)
ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 2.761 (P = 0.599)

P>0.05* หมายความว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
แสดงว่าความคาดหวังในรายได้ของนักเรียนเมื่อจบระดับ ปวช. ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์
ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.2.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในรายได้ของนักเรียน
เมื่อจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานว่า

H_0 : ความคาดหวังในรายได้ของนักเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : ความคาดหวังในรายได้ของนักเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 18 แสดงความสัมพันธ์ของรายได้ที่คาดหวังต่อเดือนของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

รายได้ที่คาดหวังของนักเรียน เมื่อจบ ปวส.	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
ยังไม่มีข้อมูล	10	0	10	
4,500 – 5,500	18	1	19	
5,501 – 6,500	21	3	24	
6,501 – 7,500	28	22	50	
7,500 ⁺	102	2	104	
รวม	179	28	207	54.362*

P = 0.000

จากตาราง 18 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi – Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 54.362 (P = 0.000)

$P < 0.05^*$ หมายความว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าความคาดหวังในรายได้ของนักเรียนเมื่อจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.3 เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียน ทักษะที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และทัศนคติต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.3.1 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 19 แสดงความสัมพันธ์ของระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษา
ต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
ประถมศึกษา	92	15	107	
มัธยมศึกษา	50	6	56	
อาชีวศึกษา	19	4	23	
อุดมศึกษา	15	2	17	
อื่น ๆ การศึกษานอกระบบ	3	1	4	
รวม	179	28	207	1.190*

$P = 0.880$

จากตาราง 19 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi - Square)
ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 1.190 ($P = 0.880$)

$P > 0.05^*$ หมายความว่า ยอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
แสดงว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.3.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการอยู่ร่วมกันของ
ผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมี
สมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์
กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์
กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครองกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
อยู่ร่วมกัน	132	18	150	
หย่าร้าง	27	9	36	
แยกกันอยู่	13	1	14	
เสียชีวิต	7	-	7	
รวม	179	28	207	5.933*

P = 0.115

จากตาราง 20 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi - Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 5.933 (P = 0.115)

P>0.05* หมายความว่า ยอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.3.3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนสะสมเฉลี่ย	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
น้อยกว่า 2.00	33	7	40	
2.00 - 2.49	77	11	88	
2.50 - 2.99	49	8	57	
3.00 - 3.49	14	1	15	
3.50 ขึ้นไป	6	1	7	
รวม	179	28	207	1.239*

$P = 0.872$

จากตาราง 21 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi - Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 1.239 ($P = 0.872$)

$P > 0.05^*$ หมายความว่า ยอมรับสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน (คะแนนสะสมเฉลี่ย) ของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.3.4 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 22 แสดงความสัมพันธ์ของความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา
กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ความคาดหวังในอาชีพของ นักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	45	7		
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	104	11		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1	0		
เกษตรกรรม/ประมง	20	3		
รับจ้าง	1	0		
อื่น ๆ เรียนต่อ				
ไปต่างประเทศ	8	7		
ไม่ระบุ				
รวม	179	28	207	15.945*

$P = 0.007$

จากตาราง 22 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi - Square)
ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 15.945 ($P = 0.007$)

$P < 0.05^*$ หมายความว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
แสดงว่า ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษามีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ใน
การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.3.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการ
อินทราชัยกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมี
สมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : ทัศนคติต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยไม่มีความสัมพันธ์กับ
อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : ทัศนคติต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยมีความสัมพันธ์กับ
อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยกับ
อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ทัศนคติต่อวิทยาลัย พณิชยการอินทราชัย	อุปสงค์ในการศึกษาต่อ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาต่อ	ไม่ต้องการ		
10 - 20 (ค่าคะแนนน้อย)	5	13	18	
21 - 30 (ค่าคะแนนมาก)	174	15	189	
รวม	179	28	207	58.066*

P = 0.000

จากตาราง 23 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi - Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 58.066 (P = 0.000)

$P < 0.05^*$ หมายความว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า ทัศนคติต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.3.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีสมมติฐานทางสถิติว่า

H_0 : ทัศนคติต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่มีสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

H_1 : ทัศนคติต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตาราง 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง (ปวส.) กับอุปสงค์การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ทัศนคติต่อการศึกษาระดับ	อุปสงค์ในการศึกษาระดับ		รวม	χ^2
	ต้องการศึกษาระดับ	ไม่ต้องการ		
30 - 40 (ค่าคะแนนน้อย)	50	15	65	
41 - 50 (ค่าคะแนนมาก)	129	13	142	
รวม	179	28	207	7.389*

$P = 0.007$

จากตาราง 24 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi - Square) ได้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 7.389 ($P = 0.007$)

$P < 0.05^*$ หมายความว่า ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า ทัศนคติต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทรราชย์

ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยพิจารณาจากค่าความถี่ที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามจากรายการ 25 พบว่า

ปัญหาเกี่ยวกับฐานะยากจนมีความถี่สูงถึง 24 รองลงมาคือปัญหาการเข้าเรียนคาบแรกไม่ทันเวลา ปัญหาผลการเรียนต่ำ ปัญหาค่าเล่าเรียนสูง และปัญหาไม่ได้รับการแนะแนว ซึ่งมีความถี่ 16 10 10 และ 9 ตามลำดับ นอกจากนี้ปัญหาคอขวดก็เป็นปัญหาหนึ่งที่มีความถี่ 6 ส่วนปัญหาไม่มีเวลาเนื่องจากประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ และกฎระเบียบของสถานศึกษาเข้มงวดเกินไป มีค่าความถี่เท่ากับ 5 ในขณะที่ปัญหาที่มีความถี่ต่ำที่สุด และมีค่าความถี่เท่ากับ 2 คือปัญหาการเดินทางการคมนาคมไม่สะดวก ปัญหาเนื้อหาหลักสูตรมากเกินไป ปัญหาความยากของหลักสูตร และปัญหาผู้สอนขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์

ตาราง 25 ปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ปัญหาของนักเรียน	ความถี่
1. ฐานะยากจน	24
2. เข้าเรียนในคาบการเรียนแรกไม่ทันเวลา	16
3. ผลการเรียนต่ำ	10
4. ค่าเล่าเรียนสูง	10
5. ไม่ได้รับการแนะแนว	9
6. ปัญหาครอบครัว	6
7. ไม่มีเวลาเนื่องจากประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง	5
8. อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ	5
9. กฎระเบียบของสถานศึกษาเข้มงวดเกินไป	5
10. ปัญหาการเดินทางการคมนาคมไม่สะดวก	2
11. เนื้อหาหลักสูตรมากเกินไป	2
12. ความยากของหลักสูตร	2
13. ผู้สอนขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์	2

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของนักเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยพิจารณาจากค่าความถี่ที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามจากตาราง 26 พบว่า

นักเรียนให้ความสำคัญในระดับสูงสุดโดยการเสนอแนะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบนักศึกษาที่มีความถี่เท่ากับ 16 ด้วยการเสนอแนะในเรื่อง เสื้อ กระโปรง และรองเท้า รองลงมาคือการเสนอแนะให้กับค่าเล่าเรียนถูก ๆ เพิ่มการให้ทุนการศึกษา ปรับเปลี่ยนเวลาเข้าเรียนในคาบแรก (ช้ากว่าเดิม) โดยมีความถี่เท่ากัน เท่ากับ 12 ส่วนข้อเสนอแนะให้เพิ่มการให้สิทธิแก่นักเรียนของวิทยาลัยในการศึกษาต่อกับ การปรับปรุงกฎระเบียบของวิทยาลัย มีความถี่เท่ากัน เท่ากับ 8 นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้เรียนฟรี ให้เพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยมีความถี่เท่ากัน เท่ากับ 5 ข้อเสนอแนะให้เพิ่มสาขาวิชาให้เพิ่มการให้การแนะแนวในการศึกษาต่อมีความถี่เท่ากันเท่ากับ 3 ข้อเสนอแนะให้ลดเนื้อหาวิชาลงกับการให้เฉลี่ยวิชาเรียนให้เท่า ๆ กันในทุกภาคเรียนมีความถี่เท่ากัน เท่ากับ 2 และข้อเสนอแนะให้ปลูกจิตสำนึกเรื่องความสามัคคีกับการปรับลดคาบเรียนลงเหลือ 50 นาที มีความถี่เท่ากัน เท่ากับ 1

ตาราง 26 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรมีการเปลี่ยนแปลงเครื่องแบบนักศึกษา	16
2. ควรเก็บค่าเล่าเรียนถูก ๆ	12
3. ควรเพิ่มการให้ทุนการศึกษา	12
4. ควรเปลี่ยนแปลงเวลาเข้าเรียนในคาบแรก (ช้ากว่าเดิม)	12
5. ควรเพิ่มการให้สิทธิแก่นักเรียนของวิทยาลัยในการศึกษาต่อ	8
6. ควรปรับปรุงกฎระเบียบของวิทยาลัย	8
7. ควรให้นักเรียนเรียนฟรี	5
8. ควรเพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอน	5
9. ควรเพิ่มสาขาวิชา	3
10. ควรเพิ่มการให้การแนะแนวในการศึกษาต่อ	3
11. ควรลดเนื้อหาวิชาลง	2
12. ควรเฉลี่ยวิชาเรียนให้เท่า ๆ กันในทุกภาคการเรียน	2
13. ควรปลูกจิตสำนึกในเรื่องความสามัคคี	1
14. ควรปรับลดคาบเรียนลงเหลือ 50 นาที	1

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545 สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคมกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของ
3. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชา ทวิภาคี (การค้าปลีก) รอบปกติ ปีการศึกษา 2545 ของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 207 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC for windows version 11.00 และวิเคราะห์ด้วยสถิติตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ด้วยการใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม กับอุปสงค์การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ด้วยการทดสอบค่าไคสแควร์ แบบความเป็นอิสระ (Chi-Square test for Independence)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545

1. สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.1 นักเรียนมีอายุประมาณ 18 ปี ในสัดส่วนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.5 นักเรียนส่วนใหญ่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 นักเรียนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ร้อยละ 61.8 และเมื่อพิจารณาอายุเฉลี่ยของนักเรียนพบว่ามีความใกล้เคียงเท่ากับ 18 ปี ($\bar{X} = 18.0435$) มีอายุไล่เลี่ยกันไม่แตกต่างกัน

1.2 สถานภาพด้านปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม

อาชีพผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัวสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 40.1 และอาชีพรองลงมาคือประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 32.9 ส่วนอาชีพที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคืออาชีพข้าราชการบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 1

รายได้รวมกันต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณารายได้รวมกันต่อเดือนของผู้ปกครองของนักเรียน พบว่าผู้ปกครองมีรายได้รวมกันในสัดส่วนสูงสุดระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.8 และถ้าพิจารณากลุ่มรายได้ของผู้ปกครองของนักเรียนพบว่ารายได้รวมกันต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 15,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 85.5

รายได้ต่อเดือนที่นักเรียนคาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการคาดหวังในรายได้ที่จะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 35.5 และมีความคาดหวังที่จะได้รับมากกว่า 7,500 บาท เพียงร้อยละ 8.7 แต่เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) พบว่านักเรียนคาดว่าจะได้รับรายได้มากกว่า 7,500 บาทต่อเดือน เป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 50.2 และมีความคาดหวังรายได้ระหว่าง 4,500 – 5,500 บาทเพียงร้อยละ 40.8

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.7 และเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน พบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 78.9

สถานภาพการอยู่รวมกันของผู้ปกครอง สถานภาพการอยู่รวมกันของผู้ปกครองส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมาผู้ปกครองมีการหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 14.4

คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับ 2.00 – 2.49 คิดเป็นร้อยละ 42.5 และนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.49 มีสัดส่วนต่ำที่สุดเพียงร้อยละ 3.4 ถ้าพิจารณาเป็นกลุ่มของคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนพบว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนต่ำกว่า 3.00 ถึงร้อยละ 89.3

อาชีพที่คาดหวังของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาลูกส่วนใหญ่ นักเรียน คาดหวังในอาชีพ พนักงาน/ลูกจ้างของบริษัทเอกชน สูงถึงร้อยละ 55.6 ส่วนอาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้าง มีสัดส่วนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 0.5 เท่านั้น

ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และทัศนคติที่มีต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยในทุกด้านอยู่ในช่วงคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.50 - 4.49 และเช่นเดียวกันกับที่นักเรียนมีทัศนคติเห็นด้วยในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีช่วงคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วงเดียวกัน

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ จำนวนพี่น้องในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มี 2 ปัจจัยคือ อาชีพผู้ปกครองของนักเรียน และรายได้ที่นักเรียนคาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในขณะที่ค่าเล่าเรียน รายได้ของผู้ปกครอง และรายได้ที่นักเรียนคาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าปัจจัยด้านสังคมที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มี 3 ปัจจัยคือ ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา ทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และทัศนคติที่มีต่อการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในขณะที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาสถานภาพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย มีประเด็นสำคัญ ที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และความสัมพันธระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 18 ปี โดยนักเรียนมีอายุไล่เลี่ยกัน ไม่แตกต่างกันมากนัก มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 1- 2 คน และ 3 - 4 คน สัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 43.5 และ 42.5 ตามลำดับ การที่นักเรียนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล มีสัดส่วนถึงร้อยละ 61.8 ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีโอกาสด้านการศึกษามากกว่าผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน น่าจะเนื่องจากการศึกษาต่อทางด้านพาณิชยกรรมไม่มีเงื่อนไขด้านเพศ และอายุ ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าเพศหญิงและเพศชาย มีสิทธิเท่าเทียมกันในด้านการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ สมชัย เจนจตุรงค์ (2542 : 66) พบว่า นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมไม่แตกต่างกัน และผลงานวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑา เกตุทัตทิมา (2536 : 32) ที่พบว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย

ปัจจัยจำนวนพี่น้องในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะจากผลที่ได้จากการวิจัย ไม่ว่าจำนวนพี่น้องในครอบครัวจะเป็นขนาดใดก็ตามนักเรียนก็มีอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเริญ สันข์ทอง (2540 : 86) พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มนักเรียน

ที่ต้องการศึกษาต่อ มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวน้อยกว่า กลุ่มที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ

2. ผลการศึกษาสภาพเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม และความสัมพันธระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม

ค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

นักเรียนมีความเห็นว่าค่าเล่าเรียนในปัจจุบันไม่เหมาะสมซึ่งคิดเป็นร้อยละ 67.1 โดยให้เหตุผลว่าค่าเล่าเรียน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ควรสูงกว่าค่าเล่าเรียนในปัจจุบันของสถานศึกษา (1,700 บาท) คิดเป็นร้อยละ 40.6 และร้อยละ 26.5 เห็นว่าค่าเล่าเรียนไม่เหมาะสมเพราะแพงไป และปัจจัยค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อ ไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

อาชีพของผู้ปกครอง จากการศึกษาวิเคราะห์อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 40.1 และ 32.9 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และรับจ้าง จึงมีอิทธิต้อุปสงค์ในการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนซึ่งยึดอาชีพแบบอย่างของบิดามารดา โดยไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจรูญ เกตุทัตทิเม (2539 : 32) ที่กล่าวว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน และ สมชัย เจริญวงศ์ (2542 : 67) ที่พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่ใช่แรงจูงใจในการศึกษาต่อ

รายได้รวมกันต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละสูงสุดถึง 85.5 จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า รายได้ของผู้ปกครองนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าผู้ปกครองของนักเรียนจะมีรายได้มากหรือน้อยอย่างไรก็ไม่มีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 140) พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา สัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน และผลงานวิจัยของ จำเนียร สังข์ทอง (2540 : 54) กับ ช่อทิพย์ ราศีเกรียงไกร (2538 : 88) พบว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวก กับ

โอกาสในการศึกษาของบุตร

ความคาดหวังในรายได้ของนักเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักเรียนส่วนใหญ่มีความคาดหวังในรายได้ต่อเดือนมากกว่า 7,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.2 และรายได้ระหว่าง 6,501 - 7,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.2 จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าความคาดหวังในรายได้ของนักเรียนดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามการศึกษาของ อัมพร วิจิตรพันธ์ และอัญชลี ค้อคงคา (2525 : 34-37) ที่กล่าวว่า รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประยูร มัยโสภา (2539 : 94) กล่าวว่า เหตุผลส่วนตัวในการตัดสินใจศึกษาต่อมีเหตุผลทางด้านการเงิน ซึ่งนักเรียนทราบว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพจะหางานทำได้ง่าย และมีรายได้ดี นักเรียนต้องการหารายได้เพื่อสร้างฐานะการเงินของครอบครัว

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 78.9 และจากผลการศึกษาพบว่ามีการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จำเริญ สังข์ทอง (2540 : 90) พบว่าการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลในการแยกกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อและไม่ต้องการศึกษาต่อ ทั้งนี้เพราะโลกปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีที่สามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ความแตกต่างด้านความคิดระหว่างบุคคลมีน้อยลงผู้ปกครองที่มีการศึกษาในระดับต่างๆ กัน ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ล้วนพยายามส่งบุตรหลานให้เข้ารับการการศึกษาต่อ

สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครอง นักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองอยู่ร่วมกันถึงร้อยละ 72.5 และจากผลการศึกษาพบว่าสถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)ณ นัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะผลการวิจัยในครั้งนี้ (จากตาราง 20) ผู้ปกครองที่มีสถานภาพการหย่าร้าง 36 ตัวอย่าง ต้องการศึกษาต่อ 27 ตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 75.0 แสดงว่า สถานภาพการอยู่ร่วมกันของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ จงจิตต์ อ่ำสาริกา (2541 : 142) พบว่านักเรียนที่บิดา มารดา อยู่ร่วมกัน จะเลือกศึกษาต่อสายอาชีพในจำนวนที่มากกว่ากลุ่มนักเรียนที่บิดา มารดา แยกกันอยู่

ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสม) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 คิดเป็นร้อยละ 61.8 โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 - 2.49 คิดเป็นร้อยละ 42.5 จากผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่าผลสัมฤทธิ์ของการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัย (จากตาราง 21) พบว่านักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากจำนวน 40 ตัวอย่าง มีความต้องการศึกษาต่อ 33 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 82.5 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีอิทธิตต่ออุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียน อาชีพที่นักเรียนมีความคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษามากที่สุด คืออาชีพ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน คิดเป็นร้อยละ 55.6 อาชีพรองลงมาคือ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 25.1 และจากผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่าความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จะเห็นได้ว่าความคาดหวังในอาชีพของนักเรียนเป็นไปตามสาขาวิชาชีพที่ได้ศึกษา คือทางด้านพาณิชยกรรม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประยูร มัยโกคา (2539 : 94) พบว่า เหตุผลของความต้องการศึกษาต่อเพื่อหางานทำได้ง่าย และความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

ทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีทัศนคติที่ดีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย และสภาพสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียนภายในวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยถึง 4.2657 และ 4.2560 ตามลำดับ และจากผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัยมีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรทัย เพียรธรรม (2528 : 172) พบว่าส่วนใหญ่ ผู้ปกครองทุกกลุ่มอาชีพต้องการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง มีเกียรติ การคมนาคมสะดวก เมื่อจบแล้วหางานได้ง่าย

ทัศนคติที่มีต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีทัศนคติเห็นด้วยในการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50 - 4.50 โดยเฉพาะทัศนคติในเรื่องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นเรื่องจำเป็นและมีโอกาสได้งานทำดีกว่าผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ

เท่ากับ 4.4493 และจากผลการศึกษาพบว่าทัศนคติที่มีต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับประยูร มัยโกคา (2539 : 94) พบว่า ในความต้องการศึกษาต่อนี้นักเรียนส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ และวิชาชีพที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุดคือ สาขาวิชาพาณิชยกรรม สำหรับเหตุผลคือเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพจะหางานทำได้ง่ายและรายได้ดี สามารถสร้างฐานะการเงินของครอบครัวให้ดีกว่าเดิม และสามารถประกอบอาชีพอิสระและอาชีพส่วนตัวได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องอุปสงค์ในการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545 สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ในการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกอบด้วย ความคาดหวังในรายได้ของนักเรียน ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียน เมื่อจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทัศนคติที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และมีต่อการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ฉะนั้น สถานศึกษาและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องสามารถนำปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริม และแก้ปัญหาความสูญเปล่าทางการศึกษา

นอกจากนี้ สามารถนำปัจจัยเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับอุปสงค์ในการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่อไป

2. จากการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต้องการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ถึงร้อยละ 86.47 (จากกลุ่มตัวอย่าง 207 ตัวอย่าง ต้องการศึกษาต่อ 179 ตัวอย่าง ไม่ต้องการศึกษาต่อ 28 ตัวอย่าง) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ในการเพิ่มศักยภาพ และยกระดับทักษะฝีมือทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับตลาดแรงงานที่มีความต้องการแรงงานระดับกลางเพิ่มขึ้น ฉะนั้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเหล่านี้ได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพตามความต้องการ วิทยาลัยฯ ควรจัดหลักสูตรให้มีความหลากหลาย

โดยการเพิ่มสาขาวิชาใหม่ ๆ ที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3. จากผลการวิจัย ทักษะคตินักเรียน ที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย และที่มีต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พบว่า โดยเฉลี่ยนักเรียนมีระดับทักษะที่ดีต่อวิทยาลัยฯ และมีระดับทัศนคติเห็นด้วยต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นอกจากนี้ยังมีระดับทัศนคติต่อวิทยาลัยฯ และต่อการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เมื่อเป็นเช่นนี้วิทยาลัยฯ ควรมีการปรับปรุง พัฒนา ในด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้นเพื่อเป็นการเสริมสร้างทัศนคติให้มีระดับที่สูงขึ้น และควรชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการศึกษาในระดับนี้ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และการขาดแคลนแรงงานระดับกลางของตลาดแรงงาน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ฉะนั้นการมีบุคลากร ที่มีความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้น จะช่วยเป็นแรงผลักดันให้ประเทศชาติเจริญรุดหน้าได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับอัตราค่าเล่าเรียนในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้รับคำตอบในประเด็นอัตราค่าเล่าเรียนขัดแย้งกัน
2. ควรมีการขยายกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมวิทยาลัยพณิชยการ ในสังกัดทุกแห่งเพื่อศึกษาอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ควรทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยใช้กลุ่มประชากรในภูมิภาคอื่น เพื่อดูความแตกต่างในแต่ละภูมิภาค

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จงจิตต์ อ่ำสาริกา. (2541). ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- จรัญ จันทลักษณ์ และอนันต์ชัย เชื้อนธรรม. (2535). สถิติเบื้องต้นแบบประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- จรรยา เกตุทัตทิ. (2538, มีนาคม). การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ปีการศึกษา 2537 นครสวรรค์ : วิทยาลัยอาชีวศึกษา นครสวรรค์.
- จำเนียร สังข์ทอง. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์ สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มสถานศึกษาภาคใต้กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2536). ประวัติศาสตร์การปฏิวัติอุตสาหกรรมเปรียบเทียบ ศูนย์ เศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
- ช่อทิพย์ ราศีเกรียงไกร. (2523). ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร ศึกษา เปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประโยคมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ และ โรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2534). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตร การพิมพ์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตร การพิมพ์.
- ณัชชา ประกฤตพงศ์. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนต่อภาษาญี่ปุ่นในระดับ ขั้นที่สูงขึ้น. กรณีศึกษา ณ สถาบันภาษา เขตกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เทียนฉาย กิรินันท์. (2519). เศรษฐศาสตร์ : ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2543). เอกสารประกอบการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นวลทิพย์ ควกุล. (2527). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิวัฒน์ กัลยพฤกษ์. (2522). ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาเขตการศึกษา 7. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญพุ่ม เสนารักษ์. (2531). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. บางแสน : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ประยูร มัยโกคา. (2539). การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2535). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ฟิงเกอร์ปรีน แอนด์ มีเดีย.
- พิชญ์สินี ชมภูคำ. (2542). การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดการศึกษาสงเคราะห์ในภาคเหนือ. ปรินซ์นิพนธ์ วท.ม เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- มนัส สุวรรณ และประหยัด ปานดี. (2532). รายงานผลการวิจัยความต้องการและโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค (การกำหนดจุดที่ตั้งมหาวิทยาลัย). กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- รวงทอง ชัยประสพ. (2535). เอกสารประกอบการเรียนวิชาทุนมนุษย์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ คณะเศรษฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัตนา ตั้งกิจจาวิสุทธิ. (2523). อัตราผลตอบแทนในการลงทุนของโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2518-2520. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : วิกตอรีเพาเวอร์พอยท์.
- วิทยากร เชียงกุล. (2536). ชุดปฐมนิยบุคคล การพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบท ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์. ปรมาจารย์ทางเศรษฐกิจ-การคลัง. (อภิธานนทานการพร้อม น.ส.พ."คู่แข่งธุรกิจ"รายสัปดาห์ ฉบับที่ 105 วันที่ 11 ม.ค. - 17 ม.ค. 36)
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2539). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. (2545). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ. กรุงเทพฯ : แผนกการพิมพ์วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.

ศึกษาธิการ,กระทรวง. (2540). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540.

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : แผนกการพิมพ์วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.

สมชัย เชนจตุรงค์. (2542). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของ
นักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

สุนทร เกิดสุข. (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2538). จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

สุวิมล ไชยเพชร. (2536). แรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุโท เจริญสุข. (2520). บทศึกษาจิตวิทยาเพื่อการศึกษาแนะแนวสุขภาพจิตในโรงเรียน

กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2543, สิงหาคม). กรอบวิสัยทัศน์และ
ทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9.

อรทัย เพียรธรรม. (2538). ความต้องการของกลุ่มคนต่างอาชีพ เกี่ยวกับการศึกษา ในเขตพื้นที่

ชายฝั่งทะเลตะวันออก อำเภอศรีราชา ชลบุรี. รวมบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ :

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

อัมพร วิจิตรพันธ์ และอัญชลี ค้อคงคา. (2525). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและวางแผนกำลังคน.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อาชีวศึกษา,กรม.กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา,2544.

E-mail : webdove @ emisc. Mec.go.th

อินทราชัย,วิทยาลัยพณิชยการ, (2544). รายงานข้อมูลประจำปีการศึกษา 2544. ฝ่ายวางแผนและ

พัฒนาการศึกษา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา กระทรวง

ศึกษาธิการ.

อินทราชัย, วิทยาลัยพณิชยการ, (2542). คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

Cronbach, Lee Joseph. (1971). *Essential of Psychological Testing*. 3rd ed.

New York: Harper & Row.

Maslow, A.H. (1970). *Motivation and Personality in the Classroom*. New York :

Harper & Row.

Pindyck, Robert S. and Rubinfeld, Daniel L. (2001). *Microeconomics*. 5th ed. Prentice

Hall International, Inc..

ภาคผนวก

ตาราง 1 แสดงการจำแนกอาชีพผู้ปกครองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	34	7.61
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	17	3.80
นักธุรกิจ / ค้าขาย	80	17.90
เกษตรกร	17	3.80
รับจ้าง	288	64.43
อื่น ๆ	8	1.79
ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	3	0.67
รวม	447	100.00

ที่มา : ฝ่ายทะเบียน วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ตาราง 2 แสดงรายได้ของผู้ปกครองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

รายได้ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 150,000	396	88.60
150,000 - 300,000	42	9.40
มากกว่า 300,000	9	2.00
รวม	447	100.00

ที่มา : ฝ่ายทะเบียน วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เลขที่รับ..... 600 /
วันที่ 12 / 12 / 46 เวลา 8.40 น.

ที่ ทม 1012/ 2687

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/ 0 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางจินตนา พุทธศิริรังษี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน และ อาจารย์กุศล แก้วพิพัฒน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางจินตนา พุทธศิริรังษี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-3145401 มือถือ 01-3332328

ที่ ทม 1012/ 2680

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางจินตนา พุทธศิริรังษี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “อุปสงค์ในการศึกษาคณะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามอุปสงค์ในการศึกษาคณะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางจินตนา พุทธศิริรังษี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-3145401 มือถือ 01-3332328

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือเพื่อทดสอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1012/2500

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางจินตภา พุทธศิริรังษี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย" โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางจินตภา พุทธศิริรังษี ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-3192100 มือถือ 01-3332328

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/2505

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางจินตภา พุทธศิริรังษี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "อุปสงค์ในการศึกษาคณะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย" โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 จำนวน 207 คน ตอบแบบสอบถามอุปสงค์ในการศึกษาคณะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางจินตภา พุทธศิริรังษี ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-3192100 มือถือ 01-3332328

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. นางนงพรรณ ดอนขวา ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
2. นายชาญชัย ไตวิวัฒน์ หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. นายกุศล แก้วพิพัฒน์ หัวหน้าคณะวิชาสัมพันธ์ธุรกิจ
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

ภาคผนวก จ
แบบสอบถาม

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง**

**อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545**

คำชี้แจง

- ❖ แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำสารนิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิตหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษาเรื่อง "อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ปีการศึกษา 2545" โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอุปสงค์ และตัวกำหนดอุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ข้อมูลที่ได้จะนำไปแปลผลและสรุปผล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อแก้ปัญหาความสูญเปล่าทางการศึกษา
- ❖ ขอความกรุณานักเรียนตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด คำตอบและข้อเสนอแนะของนักเรียนจะถือเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวนักเรียน

แบบสอบถามเรื่อง อุปสงค์ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัย
 พณิชยการอินทราชัย

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ และตอบคำถามในช่องว่างที่เว้นว่างไว้เกี่ยวกับนักเรียน
 และตัวกำหนดที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนตามสภาพความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง อายุ.....ปี

2. จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน (รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย) มีกี่คน

☐ 1-2 คน

☐ 3-4 คน

☐ มากกว่า 4 คน

3. ภูมิลำเนาเดิม

☐ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

☐ ภาคกลาง

☐ ภาคเหนือ

☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

☐ ภาคตะวันออก

☐ ภาคใต้

4. เมื่อจบการศึกษาระดับ ปวช. แล้ว นักเรียนต้องการเรียนต่อหรือไม่

☐ ต้องการ เรียนต่อในระดับใด ☐ ปวส.

☐ ปริญญาตรี

☐ ไม่ต้องการ เพราะว่า

1.

2.

3.

5. จากข้อ 4 ผู้ปกครองของนักเรียนต้องการให้นักเรียนเรียนต่อหรือไม่

☐ ต้องการ เรียนต่อระดับใด ☐ ปวส.

☐ ปริญญาตรี

☐ ไม่ต้องการ เพราะว่า

1.

2.

3.

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1. ค่าเล่าเรียนต่อ 1 ภาคเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย (ปัจจุบัน 1,700 บาท) นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่
 - ☐ เหมาะสม
 - ☐ ไม่เหมาะสม
 - ☐ ถูกไป ควรเป็น.....บาท
 - ☐ แพงไป ควรเป็น.....บาท
2. ผู้ปกครองของนักเรียนประกอบอาชีพอะไร
 - ☐ รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - ☐ ข้าราชการบำนาญ
 - ☐ พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน
 - ☐ ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 - ☐ เกษตรกรรม / ประมง
 - ☐ รับจ้าง
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. รายได้ทั้งหมดของผู้ปกครองรวมกันประมาณเดือนละเท่าไร
 - ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - ☐ 5,001 - 10,000 บาท
 - ☐ 10,001 - 15,000 บาท
 - ☐ 15,001 - 20,000 บาท
 - ☐ มากกว่า 20,000 บาท
4. รายได้ต่อเดือนที่นักเรียนคาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
 - ☐ ยังไม่มีข้อมูล
 - ☐ 4,500 - 5,500 บาท
 - ☐ 5,501 - 6,500 บาท
 - ☐ 6,501 - 7,500 บาท
 - ☐ มากกว่า 7,500 บาท

5. รายได้ต่อเดือนที่นักเรียนคาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

- ☐ ยังไม่มีข้อมูล
- ☐ 4,500 - 5,500 บาท
- ☐ 5,501 - 6,500 บาท
- ☐ 6,501 - 7,500 บาท
- ☐ มากกว่า 7,500 บาท

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านสังคม

1. ผู้ปกครอง (พ่อ แม่ ผู้อุปการะ) ของนักเรียนจบการศึกษาระดับใด

- ☐ ประถมศึกษา
- ☐ มัธยมศึกษา
- ☐ อาชีวศึกษา
- ☐ อุดมศึกษา
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. สถานภาพการอยู่รวมกันของผู้ปกครอง

- ☐ อยู่รวมกัน
- ☐ หย่าร้าง
- ☐ แยกกันอยู่
- ☐ เสียชีวิต

3. จากการเรียนที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยสะสมเท่าไร

- ☐ น้อยกว่า 2.00
- ☐ 2.00 - 2.49
- ☐ 2.50 - 2.99
- ☐ 3.00 - 3.49
- ☐ มากกว่า 3.49

4. เมื่อจบการศึกษาแล้วนักเรียนคาดหวังที่จะประกอบอาชีพใด

- ☐ รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ☐ พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน
- ☐ ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว
- ☐ เกษตรกรรม / ประมง
- ☐ รับจ้าง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัย
พณิชยการอินทราชัย
- ☐ เดินทางสะดวก
 - ☐ ใกล้บ้าน ที่พัก
 - ☐ ใกล้ที่ทำงานผู้ปกครอง
 - ☐ ความคุ้นเคย
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 4 - ทักษะที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

- ทักษะในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ทักษะที่มีต่อวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย

โปรดแสดงความรู้สึกต่อข้อความต่าง ๆ ต่อไปนี้โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการ

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับทักษะที่มีต่อ วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย				
		ดีมาก	ดี	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก
1.	ความมีชื่อเสียง					
2.	ด้านการเรียนการสอน					
3.	ความมีระเบียบวินัย					
4.	สภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย					
5.	สภาพสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียน					
6.	ความเพียงพอของอุปกรณ์การเรียนการสอน					

ทัศนคติในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

โปรดแสดงความรู้สึกต่อข้อความต่าง ๆ ต่อไปนี้ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการ

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับทัศนคติในการศึกษาต่อ				
		เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1	การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นเรื่องที่จำเป็น					
2	การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำให้คุ้มค่ากับประโยชน์ ที่ได้รับ					
3	นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาส ได้ทำงานดีกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความแตกต่างกับ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) เมื่อประกอบอาชีพ					
5	การเรียนในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นการเพิ่มทักษะและ ประสิทธิภาพในการทำงานทางวิชาชีพ					
6	ผู้สำเร็จระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาสสร้างฐานะให้มีความมั่นคง มากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)					

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับทัศนคติในการศึกษาต่อ				
		เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
7	ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สามารถนำความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว					
8	การศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีโอกาสทำงานก่อนที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาตรี 2 ปี					
9	การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำให้เป็นที่ยอมรับในเรื่องทักษะวิชาชีพมากกว่าการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)					
10	การศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ช่วยยกระดับฐานะทางสังคมได้					

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

1.ปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางจินตภา พุทธศิริรังษี
เกิดวันที่	3 กุมภาพันธ์ 2502
ภูมิลำเนาเดิม	จังหวัดลำปาง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	979 หมู่บ้านบดินทรรักษา ซอยลาดพร้าว 94 ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยพัฒนศึกษการอินทราชัย กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2512	ประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านท่านาง อ.เถิน จ.ลำปาง
พ.ศ. 2514	ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราษฎร์ศึกษา อ.เถิน จ.ลำปาง
พ.ศ. 2519	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนลำปางกัลยาณี อ.เมือง จ.ลำปาง
พ.ศ. 2523	เศรษฐศาสตรบัณฑิต (ศ.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร